

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים החסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד

ו' אלול תשס"ח

שופטים

שנה י"ב גליון תקע"ה

תוכן העניינים

לקח טוב.....עמוד ב'
דבש תמרים.....עמוד ג'
בשפתי צדיקים.....עמוד ה'
פרפראות להכמה.....עמוד ו'
ודרשת וחקרת.....עמוד ח'
פניני התורה.....עמוד י"א
חוקים להורות.....עמוד י"ג
הילולא דצדיקיא.....עמוד י"ד
מעשה רב.....עמוד י"ח
משולחן מלכים.....עמוד כ'
דברות קודש.....עמוד כ"ט

להכנסת מודעות, ברכות מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והערות וכדו'

אפשר לפנות

להד"ר יושע פאליק שווארץ הי"ו

011-972-527617061

עורו ישנים משינתכם

לשונות ארוכות ואדומות של אש נפרצו מאחד מבתי העיר, כל האנשים אשר היו בתוך הבית נמלטו מן המקום ובתוך הבהלה נודע שבכית נמצא אדם הישן במימתו והוא כלל לא חש בדליקה המתפשטת, אנשים רבים התאספו סביב הבית וכולם מיכסו עצה כיצד ניתן להציל את האיש, ניסו להרים את המיטה לקרב אותה לפתח הבית ולהוציא אותה דרך הפתח, אולם הנסיון נכשל שהוברר שהמיטה רחבה יותר מהפתח.

לבן הביאו גרזנים וכמה אנשים ניסו שוב להתקרב לאש מתוך כוונה להרחיב את הפתח, כדי שיוכלו להוציא את המיטה ואת האיש הישן עליה, במשך כל אותה שעה המשיכו האנשים לעמוד מסביב, להתווכח ולתת עצות מה ניתן לעשות.

לפתע הגיע אדם פיקח וכשהוברר לו על מה מתווכחים ושהסכנה גדולה מאוד, הוא הזדעק וקרא בקול: לשם מה אתם מתווכחים, לשם מה הנכם מבזבזים זמן יקר והרי עלול להיות שעד שתסתיים מלאכת ההריסה, אותו אדם ח"ו ישרף ולא יהיה את מי להציל, הדרך היחידה והיעילה היא לקרוא לו בקול, להעיר את הישן מתרדמתו ואז הוא יקום לבד ויצא בכוחות עצמו מהמקום וינצל.

הנמשל הוא, כולנו יודעים שהסיבה העיקרית לסכנות הגדולות היא החטא, ואם כן דרך ההצלה היחידה היא לעורר את העם להקיץ אותו מתרדמתו ואז הצרות יסורו מאליהן, יש למפל בשורש במקור שממנו נובעות הצרות וכשיתוקן אותו מקור רווח והצלה יעמדו ליהודים והם ינצלו מהצרות הקשות העומות עליהם מכל עבר.

דהימים ימי חודש אלול שבהם תוקעין ומריעין בשופר וכפי שרמזו הרמב"ם (הל' תשובה פ"ג ה"ד) ברמז מצות תקיעת שופר, כלומר עורו ישנים משינתכם ונרדמים הקיצו מתרדומתכם, ובימים אלו עבודתינו הוא לעורר את העם מתרדמתו לשמוע קול שופר שפרו מעשיכם כי אין פורעניות בא לעולם בלא חטא.

הקב"ה יהא בעזרתינו, שנוכל להתעורר מתרדמתנו, בתשובה ותיקון לשפר מעשינו, ובספרן של צדיקים גמורים יהתמינו, עדי נזכה לשמחת עולם על ראשינו, וקול השופר הגדול ישמע בארצינו, בביאת משיח צדקינו, במהרה בימינו, אביה"ר.

לכה טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים, ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

חלק כחלק יאכלו לבד ממכריו על האבות, איש ישראל צריך להתבונן ולהכיר "ממכריו" במעשה אבות, ולהשתוקק בכל לבו, מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, "על האבות". (בית אהרן) *

חלק כחלק יאכלו לבד ממכריו על האבות, כאשר נראה לו לאדם שהוא בודד ואין לו מכיר שישיעו בעבודת הש"ת, והוא "לבד ממכריו" עליו ללמוד מהנהגת האבות "על האבות" שהיו יחידים בעולם, וכך עבדו את קונם. (אור לשמים) *

תמים תהיה עם ה' אלוקיך, וברשי התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, לא די בקבלה להטיב דרכי בעתיד "אחר העתידות" אלא מהובתו של איש ישראל כבר בהווה לנהוג כשורה וכהלכה, "התהלך עמו בתמימות". (אש קודש) *

ואתה לא כן נתן לך ה' אלוהיך, ע"ד שפירשו בספי מוסר 'מותר האדם מן הכדמה אין שהעדיפות של האדם על הכדמה הוא שהוא יכול לומר 'אין' ולא לעשות את מה שהושקו, ולהתגבר על תאוותיו, דאם לא הרי הוא כמו הכדמה, שאינו יכול להתגבר על עצמו, זה שאמר כאן הכתוב, "ואתה לא כן נתן לך ה' אלוהיך" שהקב"ה נתן לך כח לומר כן ולומר ל"א ואתה יכול להתגבר על עצמך. (אמרי קודש) *

שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה, כאשר איש ישראל קורא קריאת שמע בכונה של מסירות נפש, "שמע ישראל" הרי זה בבחינת קרבן הנקרב על גבי המזבח "אתם קרבים" כאילו הקריב עצמו, ולפיכך "למלחמה על אויביכם" יעלה בידכם להתגבר על אויביכם ולנצח אותם. (חיים ושלום)

ולא תקים לך מצבה אשר שנא ה' אלוקיך, שנינו בפרקי אבות עולם הזה דומה כפרודור בפני העולם הבא, התקן עצמך כפרודור כדי שתכנס למרקלין, על האדם לדעת תמיד כי העולם הזה אינו אלא חולף ועליו לעשות את כל עניני העולם, וכל צרכי הגוף בתור הכנה לעבודת הבורא, לולם הבא כמו"כ ידוע כי ההנאות של העולם הזה קריות ל"ך, (מלשון הציו לכם) לפיכך אמרה תורה "ולא תקים ל"ך מצבה" אל תעשה ה'ל"ך, היינו את ההנאות עולם הזה, בתור מצבה, היינו דבר יציב וקיים לתמיד, אלא בתור הכנה לעולם הבא. (קדושת לוי) *

ודרשת היטיב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל, דברי התורה מפי הצדיק נאמרים כפי שדם מושפעים מהשמים, כמגמה להחזיר אמונה ויראת שמים בלבותיהם של ישראל, אולם דברי תורה מוכנים ונאים, לוא יהיו גם אמיתיים, אינם משיגים את מטרם וממילא אינם עולים לרצון לפני ה' יתברך, וכך מרמו הכתוב, "ודרשת היטב" יכולה דרשתך להיות טובה "והנה אמת" ואפילו אם יהיו דבריך דברי אמת, הרי אם "נכון הדבר" שהכינות וערכת לך את הדברים לפני כן, למען יהיו נאים ונעימים לאוזן "נעשתה התועבה הזאת" הרי זו בבחינת תועבה ואין הדברים יכולים לפעול על השומעים. (רברי יחזקאל) *

מקרב אחיך תשים עליך מלך, ונראה כי הפסוק בא לרמוז שבאם כולם נאחזים כאיש אחד בלב אחד וכולם באחדות גמורה ביחד, על די זה יכולים להגיע בניקל לידי יראת שמים ויראת ה', וע"י אסיפת מרעים באחדות יכולים כולם מתוך זה לקבל עול מלכות שמים, וזה מרמו הכתוב, "מקרב אחיך" על די אתוה וע"י אסיפה "תשים עליך מלך" ע"י תבוא לקבלת עול מלכות שמים. (תורת אבות)

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, דרכו של עולם לבקר ולשפוט את הזולת, לפיכך הורה הכתוב, "שופטים ושוטרים" אותה מדת בקורת שהנך מפנה כלפי אחרים, "תתן לך" תהיה מבוזת כנגד עצמך, וכשם שהנך תובע מהזולת שיהיה ירא ושלם, כך לפחות תנהיג כלפך לדרוש מעצמך אותה דרישה לשלימות, ואילו כלפי אחרים, אין לך אלא להפש ולמצוא בהם נקודות של לימוד וכות, "ושפטו את העם" שהוא כלפי אחרים, או תדון אותם "משפט צדק" לכף זכות. (תולדות יעקב יוסף) *

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, כאשר יפקח האדם על כל שערי גופו, כאילו ניצבים שופטים ושוטרים עליהם, שענינו לא יראו רע, וזאנו לא יאיונו דברי איסור, ופיו יהיה שמור משקר ומרמה, "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" או מובטח הוא להיות בעל ואדון עליהם, שלא יוכלו לדרע, "אשר ה' אלוהיך נתן לך" מאחר שהש"ת מעניק לו כמתנה בעלות זו על כל אבריו, אף אלו שאינם ברשותו, שיהיו מוסרים בידו להנהיגם כרצונו. (אגרא דכלה) *

צדק צדק תרדוף, אין מקום להסתפק כמה שכבר השיג האדם ברוחניות, אלא עליו תמיד לחשוב שזה עתה רק התחיל בעבודת השם יתברך, כך שתמיד "צדק צדק תרדוף" עליך לשאוף להוסיף ולהתעלות. (אבני זכרון) *

כי יפלא ממך דבר וכי דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך בו, זה הנתקל בתפילותו בהפרעות של מחשבות זרות, "דברי ריבות בשעריך" עצתו הוא לכוין בקשתו ותפלותיו על צער השכינה והמקדש החרב "וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך בו". (תפארת שלמה)

דבש התמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל. ויובן לפי דברי המדרש לא יאמר אדם איני מקיים מצות זקנים הואיל ואינן מן התורה, אמר הקב"ה בני כל מה שגזורים עליכם תהיו מקיימין, שאף על דבריהם אני מסכים שהרי יעקב בשעה שבירך מנשה ואפרים, עשה הקמן קודם לגדול, וקיים הקב"ה גורתו, אימתי בקרבנות הנשיאים שהקריב שבט אפרים תחלה, והנה איתא בגמ' לענין נר הנוכה המדליק מברך אשר קדשנו במצותיו וצונו, והיכן צונו, מלא תסור, והפסוק מרמז לדברי המדרש ולזה אמר לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, מטעם שגם אני מסכים על ידם, וראיה לזה ימין ושמאל, היינו ימין ושמאל של יעקב, שנאמר וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים וגוי, והקב"ה הסכים על ידו, שנאמר ביום השביעי נשיא לבני אפרים וביום השמיני נשיא לבני מנשה. (ייטב לב)

☆

ולבתי סור מן המצוה ימין ושמאל. ויש לרמז על פי מה שאמרו חז"ל על הפסוק וכל צבא השמים עומד עליו מימינו ומשמאלו, וכי יש שמאל למעלה והלא נאמר ימין הי רוממה ימין הי עושה חיל, אלא אלו מיימנים ואלו משמאלים, מיימנים מלמד זכות משמאלים מלמד חובה, והנה מלך ישראל ומנהיגי ישראל צריך שיהי בהם שני מידות הללו שיהיו מוכיחים את העם ומלמדים חובתם בפניהם ולא יתניפו להם, וכלפי שמיא צריכים ללמד זכות על ישראל, כמבואר במדרש שאמר הקב"ה כביכול משה הוכיחו

אחר בני ישראל הוכיח לבני ישראל אחר, לישראל אמר אתם הטאתם להקב"ה אמר למה הי יורה אפך בעמך, אבל מנהיגים רעים מהפכין הסדר ועיי שמחניפין בעיני העם ומלמדים זכות בפניהם ואינם מוכיחין אותם, ממילא מעוררין עליהם קמרוג למעלה, והו מאמר הכתוב ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל, שמצווה המלך על בני דברים אלו שהם ימין ושמאל להיות מלמד זכות כלפי שמיא ולהוכיחם על פניהם, אבל אל יסור ממנה להפך הסדר, ואז יאריך ימים על ממלכתו. (דברי יואל)

☆

שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם. וברשיי כתב אפי' אין בכם זכות אלא קריאת שמע כדאי אתם שיושיע אתכם, ויבואר לפי דברי התפארת שלמה כי מחמת גודל היראה של הצדיק יפול פחד הי על כל הקרוב על כל הקרב הקרב אליו, עכמ"ש וראו כל העמים כי שם הי נקרא עליך ויראו ממך, וכן במרדכי כתיב כי נפל פחד מרדכי עליהם, וכענין הזה היה יראת מרע"ה שנאמר ויראו מנשת אליו, פי' שהשיגו מעלת היראה מחמת הגשתם אליו נפל יראת הי עליהם ע"כ, והו הביאור אפי' אין בכם זכות אלא קריאת שמע בלבד כדאי אתם שיושיע אתכם והנה מבואר בשו"ע שציד לקרות קריאת שמע באימה ביראה ברתת זוע, ובכן באם יקראו ישראל קריאת שמע כראוי באימה וביראה, אזי ישפיעו יראת הי על סביכותיהם ואף האויבים הבאים עליהם למלחמה יתלכשו ביראת הי ולא ילחמו עמהם. (ברך משה)

כי יפלא ממך דבר למשפט וגוי. ויבואר לפי דברי הגמ' לענין מביאו הקב"ה ליצה"ר ושוחטו בפני הצדיקים, והקשה האלגזי על צה תצא זאת מלפניו יתי והלא אין שליח לדבר עבירה ושליח חייב דדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ותני עפי"ד הגמ' היכא אמריי אשלדיע היכא דאי בעי עביד ואי בעי לא עביד אבל בצר דבעייכ מותיב בה מתייב שולחו, והינ יצה"ר אשר מעביר את האדם על דתו עייכ שלא בטובתו והיכא דלא מצי כייף ובעייכ עביד ודאי ישלדיע, אולם במסי קידושין מצינו שאמר הקב"ה לישראל בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרין בידו ואם אין אתם עוסקים בתורה אתם נמסרין בידו, ובכן שוב יתחייב האדם על שלא עסק בתורה תחלה ונמשך אחרי הבלי עוה"ז ואילו היה עוסק בתורה לא אלכשיי יצרו בתוקפו ואי בעי לא עביד, וזשי"ה כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם וגוי וביי בייטב לב היינו דבר הצריך למשפט של מעלה היינו מצות תשובה ע"ש, ולדרכינו הענין הוא שלא תדע למה אתה מתחייב בדין, בשביל דברי ריבות בשערך כי ריב ומלחמת היצר בשערך ואנוס אתה בידו ובעייכ עביד ויתחייב המשלח ולא השליח, לזה אמר וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר הי"א בו הוא בתי כנסיות ובתי מדרשות כי הדבר תלוי בלימוד התורה שעיי התורה יוכל להתגבר על יצרו ולבחר בטוב, ואמריי אשלדיע וחייב השליח.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שלי"מ"א)

שיר המעלות לדו"ד

בשם קרוב לאלפיים חניכי מוסדותינו ועשרות הכלי קודש,
 נישא בזה אלומות גודש, בברכת מזל טוב, מריחוק מקום
 וקרוב לב, קדם מע"כ ידידינו ומכובדינו האי גברא יקירא,
 עושה ומעשה צדקה וחסד גדירא, כשלמה עוטה אורה,
 מסוד בלב ונפש בגוף ובממון למען מוסדותינו המעטירה,

הרבני הנגיד היקר והנעלה

מוה"ר **יהזקאל דוד**

בער קאוויטש שליט"א

חבר הנהלת מוסדותינו הק' בויליאמסבורג יע"א

לרגל השמחה שיבמעונו, קול ששון בארמונו
בהולדת בתו תחי'
 למזל טוב

וצרופה ברכתינו המרובה, בכל לשון של הודאה וחיבה,
 שיוכה לרוות מיוצ"ח תענוג ונחת, מתוך אושר ועושר
 והרחבת הדעת, וימשיך לעמוד לימין הרמת מוסדותינו
 הקדושה, ובשכר זאת יתברך בכל ברכאן דנפיטא.
 וכל טוב סלה.

החותמים למען שמו בהוקרה והערכה
הנהלת מוסדות סאטמאר
 קרית יואל - בני ברק יצ"ו

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונגה מפיקים

בשפתי צדיקים

כי השוחד יעוור עיני חכמים

בעת שישב בעל אוהב ישראל זצ"ל מאפטא על כסא הרבנות בקולבסוב באו פעם לפניו שני בעלי דין לדין תורה, יתר הדיינים לקחו שוחד והיו נוטים לצד אחד, אולם הרב מאפטא גילה כלפיהם התנגדות נמרצת והוכיח להם כי אין ההלכה כמותם, יעצו הדיינים לבעל הדין כי ישחד גם את הרב, אך כיצד עושים זאת, והלא בשום פנים לא יסכים הרב לקבל שוחד, יעצו לו איפוא לשלשל בחשאי סכום כסף ניכר לכיס בגדו של הרב, בעל הדין עשה כעצתם ואיש לא ידע דבר על כך. למחר כאשר ישב הרב להמשיך בדין תורה, הרגיש כי דעתו החלה להסס בדבר וכי קם בו רצון להסכים עם דעת הדיינים, מיד דחה את ישיבת בית הדין וכל אותו היום בכה והתחנן לפני רבונו של עולם כי יאיר את עיניו לראות את האמת, כך עברו ימים מספר עד אשר גילה הרב את הכסף בכיסו בגדו ומיד הבין כי בעל הדין הוא אשר שם את הכסף בכיסו כדי לשחדו, כל כך גדול הוא כוחו של שוחד, שאפילו אם הדיין אינו יודע מאומה על כך, בכל זאת משפיע על שכלו לסלף את דעתו. זהו פירושו של הפסוק ויסלף דברי צדיקים אמר הרב מאפטא זצ"ל אפילו אם הדיין מוסיף להיות צדיק גם לאחר קבלת השוחד, שכן ראה ולא ידע מאומה על כך, בכל זאת יש בכוחו של השוחד לסלף את בינתו ואת דבריו.

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך

באחד הויכוחים שהתנהלו תמיד בין רבי יהונתן ז"ל ובין המלומדים הנוצרים שבדורו שאלוהו פעם כומר אחד. כיצד אמרו חכמיכם העובר על דברי חכמים חייב מיתה, בו בזמן שיש הרבה עבירות בתורה שאין חייבים עליהם מיתה. השיב לו רבי יהונתן, בדיוק כך הוא גם הנימוס והחוק בכל מלכות ומלכות אם יכנס אדם אצל המלך ויעשה דבר נגד כבודו או רצונו, לא יתנגדו המלך על דעת עצמו אלא ימסרנו לידי החוק, על מנת שיעמידוהו לדין ויבאוהו על עונשו, ואילו אם אדם אינו שומע לפקודתו של הזקיף השומר על ארמון המלך רשאי הזקיף ואפילו מחוייב הוא לירות בו מיד. חכמינו - סיים ואמר רבי יהונתן - הינם בבחינת הזקיפים העומדים על משמר התורה והמסורה, וכל המסרב להישמע לפקודתם דינו חמור בהרבה מזה שעובר על מצוה שבתורה גופה.

שום תשים עליך מלך

בעיר לובלין היה איש חסיד אחד שהיה נוהג בכל ערב שבת לקנות מסרקות והיה הולך לבית המרחץ ומחלק אותם לכל מי שהוצרך למסרק, כשסיפרו הדברים להרבי מלובלין הפליא מאוד בגודל מעלת מצות גמילות חסד זו של האיש, כשהגיעו הדברים להרב מרא דאתרא של לובלין הגאון ר' עזריאל שהיה נקרא בשם ראש הברזל על שם כוחו הגדול

בתורה, הוא היה ממתנגדי החסידות, נענה ואמר הלא נעלמה מהרבי גמרא מפורשת (מנחות מ"ג ע"ב) בשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום אמר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה וכו', ואם כדברי הרבי מלובלין שזוהי מצוה רבה הרי היה יכול דוד אף הוא לקנות מסרקות ולחלקם שם בין המתרחצים. כשמסרו את דברי הגאון להרבי מלובלין אמר: נעלמה מהרב משנה מפורשת (סנהדרין פ"ב מ"ה) ואין רואין אותו (המלך) כשהוא מסתפר וכשהוא ערום וכשהוא בבית המרחץ שנאמר שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך הרי שדוד לא היה יכול לעשות מצוה זו ולכן ראה עצמו ערום מן המצוות.

נביא אקים להם מקרב אחיהם כמון

בפרשת שופטים שנת תקפ"ו קרא הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק ז"ע (הנקרא השרף מסטרעליסק) את פרשת השבוע בתורה כשמימינו עומד תלמידו הרה"ק מסטרעטין ומשמאלו בנו הרה"ק ר' שלמה וכשהגיע הצדיק לפסוק "נביא אקים להם מקרב אחיהם כמון" קרא מקרב אחיהם ממך (במקום כמון), הזכירו הרה"ק מסטרעטין שכתוב "כמון" ושוב נשנה אותו הדבר וכן ה' שלש פעמים, בפעם השלישית לקח הצדיק מסטרעטין את החומש והראה להשרף הפסוק, אז התחיל לקרוא עוד פעם וקרא נביא אקים וכו' כמון כמון כמון שלש פעמים וסמך את ידיו על ראש הרב מסטרעטין ואמר בקול גדול ובתלהבות עצומה "כמון" וגמר הקריאה וידעו הכל כי סמכו להיות ממלא מקומו. וביום כ"ג אלול נסתלק השרף מסטרעליסק ובנו הרה"ק ר' שלמה אמר: איני יודע איך אפשר לחיות אחרי אבא שכזה, ואחרי ארבעה חדשים נסתלק אף הוא והצדיק מסטרעטין מילא את מקומו של השרף.

אליו תשמעון

בשנת תשי"ט לפ"ק בנסוע רבינו הק' בעל דברי יואל ז"ע על הספינה לארץ ישראל, נסתבב השיחה על גדולתו וקדושתו של רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל, אמר אחד לרביה"ק כי הגאון רבי חיים סאלאוויטשיק זצ"ל אמר: על רבי יהושע לייב אפשר לומר "ואליו תשמעון", אבל גאון אדיר בירושלים אמר שלא להדפיס אימרה זו, כיוון שהפסוק "אליו תשמעון" נאמר בתורה רק על נביא בלבד, רביה"ק שהי' נראה אותה שעה כמנמנם, הגיב בקצרה ואמר, רבי עקיבא אייגר באורח חיים הלכות קדושה, אחר כך התנער לפתע ממקומו ואמר "נו דער אריז"ל הק', דער אריז"ל הק', (כלומר האר"י שאני), לאחר הגיעם לירושלים חיפשו הנוסעים בשולחן ערוך בסימן קכ"ה, וזה לשונו המחבר: אין הצבור אומרים עם השליח ציבור נקדישך אלא שותקין וכו', ובהגהות רבי עקיבא אייגר: אבל בכתבי האר"י כתב דיש לומר כל הקדושה עם השליח צבור מלה במלה עכ"ל "ואליו תשמעו", עד כאן לשונו של רע"א, והיא פלא.

התאחדות אנרכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל – בני ברק

יברך את בית ישראל

באותות שמחה והודאה, נשגר בזה מעומקא דליבאה, ברכת מזלא טבא וגדיא יאה, לכבוד ידידינו וידיד כל, הבחור היקר והמהולל, ישראל אשר בך אתפאר, מוכתר בכל תואר, ויהי דו"ד בכל דרכיו משכיל, טוב ומטיב לפרט ולכלל, זכה לשמש בקודש לפני ולפנים, בנעים הליכות ורב תבונים, עומד לימינינו בכל עת תמיד, על כן נודה לשמו בשיר המעלות לדו"ד,

החתן המזפלא והנעלה, נודע לשם ולתהילה

כמר **ישראל דוד ראזענפעלד** נ"ז

משב"ק אצל ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל שמחתו באירוסיו עב"ג שתחי' למזל טוב ובשעטו"מ

ובהאי עידנא דהוותא, נשגר לו כסא דברכתא, מלא טיבותא, ביקר ורבותא,
על התמסרותו הנאמנה בקליטת השיחות קודש אצל ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
להרוות בהם צמאון אנ"ש בכל קצוי תבל במדור "משולחן מלכים" בגליון "קול התאחדותינו"

זכות הרבים תלוי בו, ובשכר זה ימלא ה' כל משאלות לבו, הזיווג יעלה יפה כגפן אדרת, ויבנה בית נאמן בישראל לשם ולתפארת, וביתו בהבנותו על אדני יסודותיו, יהא מלא ברכת ה' על כל גדותיו, וכל טוב סלה.

המברכים בשיר וקול תודה

מערכת "קול התאחדותינו"

שע"י התאחדות האנרכים ד'סאטמאר קרית יואל בני ברק יצ"ו

פרפראות לחכמה

מאמרים נהמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כבתור ופרה משוקדים

צדק צדק תרדוף שתעמיד דיין שיהיה צדק בבי' ענינים הן שיהיה צדק בתורה ולא יעוות הדין ושוב לא יהיה חרב וע"ז מסיים הפסוק כשיהיה צדק בבי' ענינים אז למען תחיה ולא יהיה חרב וירשת את הארץ ולא יהיה גלות. (פנינים יקרים)

☆

מקרב אחיך תשים עליך מלך וכו'. הטעם שסמכה תורה פרשת מלך "מקרב אחיך תשים עליך מלך" ל"לא יהיה לכהנים הלווים כל שבט לוי חלק ונחלה עם ישראל" כי ענין המלוכה שייך לאמצעי שבשבטם, כדכתיב מקר"ב אחיך, מן האמצעי שבאחיך, והנה לא שייך שיהיה כי אם במספר שאינו שוה, וא"כ בני לאה שהיו ששה כשתחלקם לשני חלקים יהיה בכל חלק שלשה, ולא תמצא בהם אמצעי, וכמ"כ בבני השפחות ובני רחל שהיה לכל אחת שני בנים בלבד, לא תמצא אמצעי, על כן צויה הקב"ה שלא יהיה לשבט לוי חלק ונחלה עם ישראל, שלא נכלל שבט לוי במספר השבטים, וא"כ ישארו בני לאה חמשה מספר שאינו שוה, ותמצא שיחיד הוא האמצעי, ועל כן היתה המלוכה ליהודה. (נפתלי שבע רצון)

☆

וקרא בו כל ימי חייו לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל. ונל"פ דהנה איתא מלך שמחל על כבודו אין כבוד מחול, ת"ח שמחל על כבודו כבודו מחול, והטעם משום דמלך אין שלו כי אחיו מטהו למלך עליהם משה"ה אין כבודו מחול, משא"כ ת"ח הוא עשה לו את כל הכבוד הזה שיעל ועמל בתורה לכן יכול למחול על כבודו ממילא אם המלך הוא ג"כ ת"ח יכול למחול על כבודו, ואיתא בגמ' שאגריפס המלך בא לעיר אחד והיה שם חופה ויצא כל העם לקראתו והניחו את החופה ונטה המלך לצד אחד כדי שלא לבייש את בני החופה, ולאאורה קשה מדוע לא צויה להם שיחזרו כל אחד לחופה, וי"ל משום דמלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול, אבל אם הי' ת"ח לא הי' צריך לנטות לצד אחד דת"ח שמחל על כבודו מחול, דכבודו שלו הוא כנ"ל, והשתא א"ש קישור הכתובים אהדדי "וקרא בו כל ימי חייו" כדי שיהיה ת"ח ואז הי' "לבלתי רום לבבו מאחיו" היינו שלא יהא רם ונישא מפני אחיו שמיטתו למלך, אלא מפני שהוא ת"ח, ואז "לבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל" שלא יצטרך לנטות לצד אחד מפני המצוה כמו אגריפס שהי' צריך לנטות לפי שלא היה ת"ח ולא היה יכול למחול על כבודו. (דברי מהרי"א)

☆

למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל. יל"פ עפ"מ דאמרינן בגמ' (סנהדרין ק"ג) דאילו דרש חזק המלך סמוכין ולא נשא יפת תואר לא הוליד בן כאבשלום שרצה להרגו, ועפ"י יל"פ כאן וקרא בו כל ימי חייו לבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל פי שידרוש סמוכין לכל פרשה מה שלפניה ולאודיה היינו ימין ושמאל של כל פרשה, שבתורה וע"ז יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו שלא יעמיד בן רשע שרצה להורג מפני שרוצה למלוך בחייו כמו בודד המלך. (תורת משה להחת"ס)

שופטים ושופטים תתן לך. איתא במד"ד רבי אליעזר אמר במקום שיש דין אין דין, ובמקום שאין דין יש דין, ומהו כן אלא אמר רבי אליעזר אם נעשה הדין למטה אין הדין נעשה למעלה ואם לא נעשה הדין למטה הדין נעשה למעלה והוא תמוה. חכמינו ז"ל דרשו גבי עדים זוממים לא הרגו נהרגים הרגו אין נהרגים ולפי זה יש לפרש דברי המדרש כך במקום שיש דין שנהרג הנידון אין דין להמעידים עליו ובמקום שאין דין שעדיין לא הרגוהו להנידון יש דין להרוג את העדים הזוממים, ומקשה המדרש ומהו כן הלא קל וחומר הוא אם לא הרגו נהרגין אם כן וודאי כשכבר הרגו נהרגין, ואף שבגמרא שם תירצו דאין עונשין מק"צ צריך עדיין להבין סברת הדבר, על זה מתרץ ואומר שהטעם דהרגו אין נהרגין הוא דכיון שהרגו את הנידון אין דינם בידי אדם והוא נמסר לשמים, כיון דמצד הבית דין היה הכל טוב ויפה שקבלו עדות כדין תורה, ואך מן השמים נסבב שיוודע אח"כ שלא היה צריך להיעשות כן בידי אדם, אם כן רצו משמים שהלה יהרג כאשר יהרג משל הקדמוניו וכי' שאם לא כן לא היה נהרג, וכיון שדין שמים מעורב כאן לפיכך בי"ד מושכין ידיהם מלגמרו ומסרים אותו לשמים. וזהו אם נעשה הדין למטה שנעשה כדין שלא הרגו את הנידון כיון שהחומר, ואז נעשה הדין צדק אוי אין הדין נעשה למעלה אין נמסר הדין לשמים אלא הבי"ד עצמם גומרים דינם של הזוממים אבל אם לא נעשה הדין למטה כמו שצריך אלא נהרג אע"פ שלא היה חייב כיון שהחומר אח"כ אז הדין נעשה למעלה, מוסרין את הדין לשמים שגמרוהו והם מושכים את ידיהם.

☆

צדק צדק תרדוף למען תחיי וירשת את הארץ. נל"פ עפ"מ שכתב בבבין אריאל לפרש דברי רש"י ז"ל כדאי הוא מינו הדיינים הכשרים להחיות את ישראל ולהושיבין על אדמתן דאחז"ל חרב באה לעולם על עיוות הדין וגלות באה לעולם על עון ידוע אמרם ז"ל כל המעמיד דיין שאינו הגון גורם לעוון הדין ולע"ז ג"כ מפני שבזה שמעמיד דיין שאינו הגון גורם לעוון הדין ולע"ז ג"כ מפני שכאילו נטע אשרה והעונש הוא ג"כ בכפלים גלות וחרב וכיון שמדה טובה מרובה ממדה פורעניות נמצא במעמיד דיין הגון גורם בזה להחיות את ישראל להנצל מחרב ולהושיבין על אדמתן להנצל מגלות עכד"ק, ונראה לדסוף נופך על דבריו עפ"מ שמפרש בשו"ת מהרי"ק מה דאיתא בגמ' כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נטע אשרה והרמב"ם בפירוש המשניות כתב דהמעמיד דיין שאינו הגון עובר על לא תקים לך מצבה, ומתוך דאם הדיין הוא אינו ירא שמים הוי כאילו נטע אשרה ואם הדיין הוא ירא שמים רק שהוא אינו חכם בחכמת התורה עובר על לא תקים לך מצבה כמו אומר לעץ אבי אתה יעו"ש, ולפי"ז במעמיד דיין שאינו ירא שמים דהוי כנטע אשרה ויכול להיות שהוא באמת חכם בחכמת התורה ואינו מעוות הדין על זה גלות באה לעולם כמו בע"ז ובמעמיד דיין ירא שמים לא הוי כקעו"ז אך כיון שאינו בקי בחכמת התורה יוכל לגרום לעוון הדין ועל עוון הדין חרב באה לעולם.

עניינים נפלאים, בסוגיות ובפסולטים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

נדרשת והקרת

בענין שיטת הראשונים בדין בי"ד הגדול

על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט (שופטים יא, יז)

שנאמר ועל המשפט, ומשמע דעל כל בי"ד הגדול שיעמדו להם לישראל יש מצות עשה דעל פי התורה אשר יורוך ולא דלא תסור, ולא רק על בי"ד הגדול שבלשכת הגזית.

והמנ"ח (מ' תצו) תמה על ד' הרמב"ם הלא בקרא כתיב ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר וגו', א"כ זה נאמר רק על הוראת בי"ד הגדול שבלשכת הגזית כדתנן בסנהדרין (פז) אלו ואלו באין לבי"ד הגדול שבלשכת הגזית שממנו יוצאת תורה לכל ישראל שנאמר מן המקום אשר יבחר וגו', ומנא ליה להרמב"ם דעל כל בי"ד הגדול שיעמדו להם לישראל עוברים בעשה דעל פי התורה אשר יורוך ובלאו דלא תסור, וכתב דבדודאי מצא איזה מקום.

והגר"י פערלא (בהגהותיו על המנ"ח) מביא שמקורו של הרמב"ם הוא מדברי הגמ' ב"ה (כה) דילפי' מהבא יפתח בדורו כשמואל בדורו וכו' הא אין לך שופט אלא שבימך.

ובס' החינוך (מצוה תצח) כתב: לשמוע בקול בי"ד הגדול ולעשות כל מה שיצו אותנו בדרכי התורה באסור ומותר וטמא וטהור וחייב ופטור ובכל דבר שיראה להם תיקון וחיוק בדתנו, וע"ז נאמר ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך.

ובכלל המצוה ג"כ לשמוע ולעשות בכל זמן וזמן כמצות השופט, כלומר החכם הגדול אשר יהיה בינינו בזמנינו, וכמו שדרשו רז"ל ואל השופט אשר יהיה בימים ההם יפתח בדורו כשמואל בדורו, כלומר שמצוה עליו לשמוע בקול יפתח בדורו כמו לשמואל בדורו, ועובר על זה ואינו שומע לעצת הגדול שבדורו בחכמת התורה כל אשר יורו מבטל עשה זו, עכ"ל.

הרי לן דמצוה זו דעל פי אשר יורוך לא נאמרה רק על בי"ד הגדול של שבעים ואחד שיש להם תורת בי"ד הגדול, אלא שזה נאמר גם על חכמי התורה שבכל דור ודור, שמי שאינו שומע לעצת הגדולים שבדורו בחכמת התורה ככל אשר יורו מבטל מ"ע דועשית ככל אשר יורוך, והוא שיטה מחודשת לומר שבעשה זו נכלל גם חכמי התורה אפי' לאלו שאינן בי"ד של ע"א שאין להם תורת בי"ד הגדול.

הרמב"ם (בפ"א מהל' ממרים ה"א) כתב וז"ל: בית דין הגדול שבירושלים הם עיקר התורה שבעל פה, והם עמודי ההוראה ומהם חוק ומשפט יוצא לכל ישראל, ועליהן הבטיחה תורה שנאמר על פי התורה אשר יורוך זו מצות עשה. ובהל' ב' כתב: כל מי שאינו עושה כהוראתן עובר בלא תעשה שנאמר לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל וכו' אחד דברים שלמדו אותן מפי השמועה והם תורה שבעל פה, ואחד דברים שלמדו מדעתם באחת מן המדות שהתורה נדרשת בהן ונראה בעיניהם שדבר זה כך הוא, ואחד דברים שעשאו סייג לתורה ולפי מה שהשעה צריכה והן הגזירות והתקנות והמנהגות, כל אחד מאלו ג' הדברים מצות עשה לשמוע להן, והעובר על כל אחד מהן עובר בלא תעשה, הרי הוא אומר על פי התורה אשר יורוך אלו התקנות והגזירות והמנהגות שיורו בהן לרבים כדי לחזק הדת ולתקן העולם, ועל המשפט אשר יאמרו אלו דברים שילמדו אותן מן הדין באחת מן המדות שהתורה נדרשת בהן, מכל הדבר אשר יגידו לך זו הקבלה שקבלו איש מפי איש, עכ"ל.

והרבה מפרשי הרמב"ם הבינו בדבריו (עיין במרגליות טבא על סה"מ שורש א' אות ה') מהא דכתב בי"ד הגדול שבירושלים הם עיקר התורה שבעל פה ועליהן הבטיחה תורה שנאמר על פי התורה אשר יורוך, משמע דהוא דייקא בבי"ד הגדול שבלשכת הגזית אבל על הוראת בי"ד הגדול שביבנה ליכא המ"ע דעל פי התורה אשר יורוך וליכא הלאו דלא תסור.

כמו שפסק הרמב"ם (בפ"ג מהל' ממרים ה"ז) בזקן ממרא מצאן חוץ למקומן והמרה עליהן פטור שנאמר וקמת ועלית אל המקום מלמד שהמקום גורם לו מיתה, והוא מדברי הספרי (בפרשתן) ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא וגו', על הוראת בי"ד הגדול שבירושלים חייבים מיתה, אבל על הוראת בי"ד הגדול שביבנה אין חייבים מיתה, עיי"ש. א"כ ה"ה שלא נאמר על הוראת בי"ד הגדול שביבנה מצות עשה דעל פי התורה אשר יורוך ולא דלא תסור.

אמנם בספר המצוות (מ"ע קעד) כתב הרמב"ם לשמוע מכל הבי"ד הגדול שיעמדו להם לישראל

והמהרי"ץ חיות במאמר תורת נביאים (דבריו מצוטטין בשדי חמד מערכת א' אות מה) מבאר בארוכה דגם הרמב"ם מודה דלאו דלא תסור והעשה דעפ"י התורה אשר ירוך לא נאמרו רק בבי"ד הגדול שבלשכת הגזית או מה שנגזר במנין כל החכמים הנמצאים, אבל במאמרי יחידים שנמצאו בש"ס וכל אחד תיקן לעירו ולמקומו כמו רוב פלוגתת התנאים והאמוראים ואח"כ נפסק ההלכה כמון בש"ס, כל אלו הלכות אינן בכלל לא תסור כיון שלא נגזרו במנין כל החכמים.

ובקונטרס דברי סופרים סי' ב' (בקובץ שיעורים ח"ב מהגרי"א ווסרמאן ז"ל) מבאר בארוכה דנראה מד' הרמב"ם שהסכמת כל חכמי ישראל או רובן יש להם כח של בי"ד הגדול וחייבין כל ישראל לשמוע לקולם כמו לבי"ד הגדול, ואף דבבי"ד הגדול מצינו שהמקום גורם ולכן אם מצאן הזקן ממרא בבית פאגני והמרה עליהן פטור, היינו דגזיה"כ דכשאינן במקומן אינן נחשבינן לבי"ד של כל ישראל כיון שהם רק שבעים ואחד והם מיעוטא דמיעוטא של כל חכמי ישראל, ע"כ אם הם במקומן יש להם תורת בי"ד של ישראל כיון שהמקום גורם אבל אם הם שלא במקומן אזודא להו כח המקום, ואז צריכין שיהיו רוב חכמי ישראל, וע"כ אם רוב חכמי ישראל גזרו או תיקנו וודאי שיש להם הכח של בי"ד הגדול, ועיין עוד בשו"ת מהר"ם שיק (יו"ד סי' רטו).

ובאחרונים יש שרצו לבאר שהוא שיטת הרמב"ן, דהרמב"ם כ' בסה"מ (מ"ע קנב) דקידוש החודש הוא בבי"ד הגדול וג' דינינים מבי"ד הגדול מקדשין החודש.

והרמב"ן השיג עליו וז"ל: והתימא מן הרב כי הוא אומר כי המצוה הזאת לא יעשו לעולם אלא בבי"ד הגדול, ולפיכך בטלה אצלנו בהעדר בי"ד הגדול, והנה דבר ברור הוא וידוע הוא שבי"ד הגדול בטל מא"י עוד קודם החורבן כדאמרי' בפ"ק דע"ז (ה) מ' שנה קודם החורבן גלתה סנהדרין וכו' שלא דנו דיני נפשות, דכתיב ועשית עפ"י הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא וכו' מלמד שהמקום גורם, ומאותה שעה בטלו כל הדינין התלויין בבי"ד הגדול, וא"כ לא היו יכולין לקדש עפ"י הראיה מזמן מ' שנה קודם החורבן, וידוע הוא מכמה מקומות בש"ס שהיו מקדשין עד זמן קרוב לסתימת התלמוד, עכ"ל. הרי מבואר דהרמב"ם והרמב"ן פליגי בהא דהמקום גורם בדיני נפשות, דהרמב"ם סבר דהוא דין מסויים בדיני נפשות שאין דנין דיני נפשות אלא בזמן שהבי"ד הגדול יושבין בלשכת הגזית, אבל לכל הדברים שצריכין בי"ד הגדול יש להם שפיר תורת בי"ד הגדול גם כשיצאו מלשכת הגזית, ולכן היו מקדשין החודש גם לאחר שגלתה סנהדרין מלשכת הגזית.

אולם הרמב"ן סבר דהמקום הוא תנאי בחלות דין בי"ד הגדול, וכמו שכתב לעיל דמאותה שעה שגלו בטלו כל הדינין התלויין בבי"ד הגדול, ומכח זה השיג על הרמב"ם דליכא למימר דקידוש החודש בעינן דייקא בי"ד הגדול.

ולכאורה הרי תקשי על הרמב"ן מהא דתניא בספרי (בפרשתן) ובאת לרבות בי"ד הגדול שביבנה, וכן מפורש בירושלמי סנהדרין (פ"א הל"ג), הרי מבואר דבי"ד שביבנה היה להם תורת בי"ד הגדול, ועליהן נאמר פרשה זו בתורה ועשית ככל אשר יגידו לך וכו', וזה לא כהרמב"ן דמאותה שעה שיצאו מלשכת הגזית בטלו כל הדינין התלויין בבי"ד הגדול.

לכן תירצו דעל כרחק צ"ל דדעת הרמב"ן כשיטת החינוך הנ"ל שבכלל ועשית ככל אשר ירוך הוא לשמוע לכל חכמי התורה שבכל דור ודור, ואשר ע"כ י"ל דהא דמחוייבין לשמוע לבי"ד שביבנה הוא לאו משום שיש להם תורת בי"ד הגדול, שהרי מאותה שעה שיצאו מלשכת הגזית בטלה תורת בי"ד הגדול, אלא מפני שהם היו הגדולין שבדור בחכמת התורה לכן יש מצוה לשמוע בקולם ולהציע להם כל הספיקות וכדו'. ולפי"ז גם יתכן לומר שהמקור לדברי החינוך הוא גם מדברי הספרי והירושלמי הנ"ל דמרבינן גם הבי"ד שביבנה, אע"פ שלא היה להם תורת בי"ד הגדול, מ"מ מחוייבים לשמוע בקולם, וא"כ מצינו שחכמי התורה בכל דור נכללין במצוה זו, ויש לפלפל הרבה בדבר.

רב ברכות

ברגשי ידידות ורעות אמרתי להביע בזה ברכותי מקרב הלב לידידי היקר האברך החשוב והמפואר ברוך הכשרון, בהכשר ויתרון, מזכה את הרבים במפעליו הטובים, כטל וכרביבים, אשר נתפשטו בקרב אנ"ש ועליהם חביבים, ממעתיקי השמועה בהשקפת רבותינו משקה ודולה, ממשנת כ"ק רבינו שליט"א על פלגי מים שתולה, לפני בחורי חמד ההולכים במסילה, חכמתו בחוץ תרונה ותתן קולה, משובח בברכה ותהלה, שותפי הנאמן בהעתקת השיחות העולים על 'שולחן מלכים'

הדברי **שמואל שלמה טעלער** שליט"א

מרביץ תורה בק"ק קרית יואל יצ"ו

ומה"ס 'מבצר תורה ויראה' ג"כ - 'ומשה היה רועה' ג"כ

לרגל שהשמחה במעונו בהולדת בנו למז"ט

יתן ה' ותזכה לרב נחת ושמחה שובע שמחות נעימות בימינו, ותזכה עוד רבות בשנים להמשיך במפעליך הטובים מתוך הרחבת הדעת בל יחסר המוזג, עדי נזכה כולנו במהרה לביאת גואל צדק בב"א

מנאי השמה בשמהתו

יוסף צבי בנעט

צדקת רבי מאיר בעל הנס

כולל עצי היים

ב"ב

ארץ הקודש תובב"א

אלקא דמאיר עננו

מזלא טבא וגדיא יאה

ברגשי הודאה והערכה, נשגר בזה כוס של ברכה, בברכת מזל טוב, מריחוק מקום וקירוב לב, קדם מע"כ ידידנו ומכובדינו האי גברא יקירא, רודף צדקה וחסד תדירא, מסור בלב ונפש בגוף ובממוון למען כוללינו המעטירה,

מוה"ר אשר זעליג לעוו שליט"א

חבר הנהלת מוסדות יטב לב בארה"ק באייראפע

לרגל השמחה שבמעונו, קול ששוון בארמונו, ורוממות קל בגרונו, בנישואי בנו, החתן החשוב והנעלה ככור יוסף ני"ו למז"ט ובשעטו"מ

עב"ג ב"ק שתחי' בתו של הגה"צ שלשלת היוחסין רבי אברהם חיים האלבערשטאם שליט"א

אבד"ק רודניק בלוס-אנדזשעלעס

והנה כי כן נביע בזאת השורה, ברכת מזל טוב בשפה ברורה, קדם מר חותנו האי גברא יקירא, עושה ומעשה צדקה וחסד תדירא, בונה ומקים עולמות של תורה, בכל קצוי תבל ובפרט בלאנדאן הבירה, זה רבות בשנים עומד בראש קהילתינו המעטירה, ומשמש כעמוד התווך של כוללינו הק' והמפוארה, שמו הנכבד והנערץ מהללים בשבח ובשירה,

הרבני הנניד החסיד המרומם

מו"ה ר' ושעי' וואלף לעוו שליט"א

ראה"ק דקהל יטב לב ד'סאטמאר לאנדאן יע"א

זכות מעשיכם הכבירים לטובת כוללינו הק' זה רבות בשנים, תעמוד לכם לראות דורות ישרים ונאמנים, מהם ומכל יוצאי חלציקם, לאורך כל ימי חייכם, ומשמחה זו יושפע לכם רב ברכות ושובע שמחות, ותזכו להמשיך בפעליכם הישרים מתוך תענוג והרחבת הדעת.

המברכים ביקרא דאורייתא

הנהלת הכולל בארה"ק

**פנינים וחידושים בגמרא מס' ביצה
הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה"**

נר"ב ע"י אחד המגי"ש

פניני התורה

רשע עדיף מצבוע

לצדיק, ואדם זה לא ישוב לעולם בתשובה שהרי סובר שעושה בהיתר על כן קנסוהו חכמים להעמידו על טעותו.

הרמב"ם (פ"ו מהלכות יום טוב ה"י) כתב ולמה החמירו ואסרו על המערים ולא אסרו על המזיד שאם תתיר למערים נמצאו הבול מערימים וישתקע שם עירובי תבשילין אבל המזיד אינו מצוי ואם עבר היום לא יעבור פעם אחרת.

שני גויים בכטנך

בספר ברכת פרץ הסמיך רעיון זה על הפסוק (פרשת תולדות) "ויתרוצצו הבנים בקרבה", ודרשו חז"ל שכאשר עברה רבקה ליד בתי מדרשות היה יעקב מנסה לצאת, וכאשר היתה עוברת ליד בתי עבודה זרה היה עשו מנסה לצאת על כן הלכה לבית מדרשם של שם ועבר לדרוש בעניין, וענו לה "שני גויים בבטנך ושני לאומים ממעיך יפרדו", ועל כן אין לך מה לדאוג.

וקשה מה מרגיע בכך שיש לה בן רשע, אלא אומר הברכת פרץ שאמרו לה עדיף בן רשע מאשר זייפן שמבקר בבית המדרש ובבית עבודה זרה, ורבקה שלא ידעה שיש לה תאומים חשבה שיש לה בן אחד שרוצה בתי מדרשות וגם בתי עבודה זרה, ועל בן כזה אמרה "למה זה אנכי", אבל כשאמרו לה שיש לה תאומים שאחד צדיק ואחד רשע נרגעה משום שבן זייפן אין לו סיכוי שיחזור בתשובה כיון שחושב את עצמו לצדיק, אבל הרשע יש סיכוי שיתעורר ויחזור בתשובה.

בגמרא (דף י"ז:) **איבעיא להו עבר על גזרת חכמים ואפה** מיום טוב לשבת בלא עירוב תבשילין **מא'** הוא דינו של תבשיל זה, האם מותר לאכלו בשבת, או דילמא קנסו חכמים ואסרוהו באכילה. **תא שמע מי שהניח עירובי תבשילין הרי זה אופה ומבשל ומטמין** מיום טוב לשבת, **ואם רצה לאכול את עירובו** ביום טוב לאחר שגמר להכין את צרכי השבת **הרשות בידו, אבל אם אכלו עד שלא אפה עד שלא הטמין הרי זה לא יאפה ולא יבשל ולא יטמין לא לו ולא לאחרים, ולא אחרים אופין ומבשלין לו** שהרי צריך שיהיה העירוב קיים בשעה שמכין לשבת, **אבל עדיין יש לו תקנה על ידי שמבשל הוא ליום טוב ואם הותיר ביום טוב מן המאכלים האלו הותר לשבת ומותר לאכלם בשבת, ובלבד שלא יערים** לאחר שיש כבר בידו צרכי יום טוב, לומר צריך אני להזמין אחרים היום, וע"כ אני מבשל עוד לצורך יום טוב, **ואם הערים** לבשל ביום טוב כאילו מטרתו היא בשביל אחרים מומן שמונתו האמיתית היא לשם שבת **אסור** לו לאכול מבישול זה בשבת.

ורצה הגמרא לפשוט מזה דהוא הדין עבר ובישל בלא עירוב שהתבשיל נאסר עליו, והגמרא דוחה הראייה:

אמר רב אשי הערמה קא אמרת להוכיח למבשל באיסור, הלא אין הנדון דומה לראיה כי **שאני הערמה דאחמירו בה רבנן טפי ממוזיד**.

רש"י מסביר הטעם מדוע החמירו רבנן על המערים יותר מאשר על המזיד, מפני שהמזיד הוא רשע ולא ילמדו ממנו אחרים להתיר, וגם הוא עצמו יכול להגיע להכרה אמיתית וישוב בתשובה, אבל המערים חושב את עצמו לצדיק גמור וסובר שעושה בהיתר, ומאדם כזה עלולים ללמוד כי מראה עצמו

לעילוי נשמת הרה"ח
ר' יחזקאל שרגא שפילמאן ז"ל
בן הרה"ח ר' מנחם יהודה ז"ל
גלב"ע ו' אלול
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **יחזקאל שרגא האראוויטץ ז"ל**
בן הרה"ח ר' שלמה ז"ל
גלב"ע ה' אלול תשנ"ד לפ"ק

לעילוי נשמת
האה"ח מרת **חנה לאה פרידמאן ע"ה**
בת ר' יעקב ז"ל
גלב"ע ב' אלול תשמ"ג לפ"ק

עולת החודש

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאיו ע"ד המסורה לנו מרבנות"ק על טהרת הקודש

חודש אב

מו"ה אברהם שלמה ווער צבערגער הי"ו

המלמד הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו

הרב אלי גראס שליט"א

המלמד הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

מו"ה מענדל הירש הי"ו

המלמדים הר"ר מרדכי מנחם שווארטץ הי"ו
והר"ר דוד שלמה וואנזאצקער הי"ו

מו"ה חיים קאהן הי"ו

המלמדים הר"ר יואל וויינבערגער הי"ו
והר"ר שמואל שאול גרינוואלד הי"ו

מו"ה שמעון ישראל כהנא הי"ו

המלמד הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מו"ה ארי לייב זילבערשטיין הי"ו

המלמד הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ הי"ו

מו"ה משה אליעזר אלי לאנדא הי"ו

המלמדים הר"ר יעקב מאיר ראזענבערג הי"ו
והר"ר יואל גרינוואלד הי"ו

מו"ה אהרן וועלץ הי"ו

המלמד הר"ר שמעון יואל בראך הי"ו

הרב מרדכי אהרן מייזליש שליט"א

המלמד הר"ר נפתלי יעקב פאלאטשעק הי"ו

מו"ה שלמה בריסק הי"ו

המלמד הר"ר יואל כף הי"ו

מו"ה משה יודא פריעדמאן הי"ו

המלמד הר"ר משה ראטה הי"ו

מו"ה משה בריכל הי"ו

המלמד הר"ר אהרן ווייסהויז הי"ו

מו"ה מנחם צבי בער קאוויטש הי"ו

המלמד הר"ר מאיר חיים שישא הי"ו

מו"ה ישראל חיים קאהן הי"ו

המלמד הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

מו"ה אברהם פנחס גאטליעב הי"ו

המלמד הר"ר הערשל גראס הי"ו

מו"ה מנחם יצחק פערלמוטער הי"ו

המלמד הר"ר מנשה ברוך קליין הי"ו

מו"ה זאב דוב רעטעק הי"ו

המלמד הר"ר אברהם משה לאנדא הי"ו

מו"ה אלימלך בראך הי"ו

המלמד הר"ר יעקב מיכאל היילברון הי"ו

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

החודש הזה לכם, לכם לכל צרכיכם, עליכם ועל בניכם, וישלח ברכה ה' אלקיכם, להשפיע מעין הברכה כפעולתכם, הון ואושר בביתכם, תענוג ונחת כל ימי חייכם, ועומדת לעד צדקתכם.

מפעל החזקת מלמד
שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

הלכות ודיונים, מפסקי הראשונים והאחרונים,
עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

הוקים להורותם

הל' ברכות (טו)

גערך ונסדר ע"י הרב יהואל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

המתיקה "שומשום" שנעשה מהרבה שומשומים המודבקים יחד צריך לזהר שלא לאכול פחות מכזית. [ושומשום ופרג שנותנים ע"ג עוגות או חלות וכדו' בטלים הם לגבי העוגה ואין להם חיוב ברכה אחרונה לעצמם (א"א בוטשאטש, עיי"ש דמסתפק לומר דבאכל מהעוגה שיש עליה שומשום אי השומשום נפטר בברכה אחרונה של העוגה כיון דיש לה חשיבות בריה ומסיק דבטיל לגמרי העוגה ונפטר בברכה).]

ובאכל פחות משיעור כזית מהעוגה שיש עליה שומשום דאינו מחויב בברכה אחרונה על העוגה, יש לעיין בדין הברכה על השומשום, דכיון דלא נפטר השומשום בברכת העוגה, שוב יש לו חיוב עצמי של ברכה אחרונה (וכמו בעוגה הממולאת בשאר מיני מתיקה באוכל פחות משיעור מהעוגה עצמה דמברך בורא נפשות משום המילוי), וכיון דלשומשום יש לו דין בריה א"כ יש להחמיר שלא יאכל בענין זה, (ועדיין צ"ע בזה דאפשר דכיון דהשומשום טפל היא לגבי העוגה א"כ אין לו דין בריה לענין זה).

בריה כשבישלו - בריה אף כשבישלו לא נתבטל ממנו חשיבות בריה, (כן משמע מהמ"א דדן לגבי נתמעט ע"י הבישול וכ"כ להדיא בא"א), ולכן ארבעס, שעועית [באנדלעך], שעורים, גרעין של אפונה וכדו' נחשבים לבריה, אא"כ נתמעך מאוד ע"י הבישול.

ולכן בסעודת שלום זכר דיש שאוכלים מעט מה"ארבעס" וכדו' צריך לזהר לאכול שיעור כזית מהם, אבל אם אוכל שאר דברים או שותה ממינים שברכתם לאחריהם בורא נפשות דאז נפטרו בברכתם א"צ לזהר בזה.

דג קטן שלם - גם כן נחשב לבריה (שעה"צ סק"כ בשם אחרונים).

צימוקים - אף דנצטמקו ונתייבשו מבפנים, עדיין שם בריה עליהם, ורק בנתייבשו כ"כ מבפנים עד שלא נשאר מבשר הענב כלום רק עור הצימוקים ואינו יוצא שום ליחה, בזה מאן דמקיל אין מזניחין אותו (שו"ת שבה"ל שם).

פרוסה [פלח] של פרי הדר [מאראנץ, קלאמאנטינע] נחשבים לבריה (אחרונים).

גגליון הבא נבאר דין בריה שנחתך או נתרקס או שאינו אוכלן בבת אחת

קיצור מפרקים הקודמים - ברכה אחרונה צריכה שיעור, ושיעורה בכזית, ולכן האוכל פחות משיעור כזית אינו מברך לאחריה ברכה אחרונה.

דיני בריה

האוכל מאכל שהיא בריה יזהר שלא לאכול ממנה פחות משיעור כזית, ובריה היינו מאכל שהיא שלם כברייתו כגון גרגיר של ענב או של רמון וכדו'. (שו"ע סי' ר"י ס"א) והטעם ד"א שבאכילת בריה כיון שהיא דבר חשוב נתחייב בברכה אחרונה אפי' בפחות משיעור (כשיטת הירושלמי), ו"א דאף בריה צריכה שיעור (כשי' הבבלי), ולכן מספק פסק המחבר דלא יאכל ממנה פחות משיעור שלא להכנס לספק ברכות, עי' בב"י באריכות).

ודוקא מאכל שנברא בטבעו שלם יש לו חשיבות בריה, אבל מאכלים שלימים כמיני מאפה, ממתקים וכדו', שאינם שלימים בתולדה אין להם חשיבות בריה. וכל זה דווקא באוכלו שלא בתוך הסעודה דחייב בברכה אחרונה ולכן אם יאכל פחות משיעור יכנס לספק ברכות, משא"כ באוכל בתוך הסעודה דממילא נפטר בברכת המזון אזי יכול לאכול אף פחות משיעור, וכמו"כ באוכל באותו זמן גם שיעור שלם ממאכל אחר שברכתם שוה יוכל לאכול ממנה אף פחות משיעור דממילא יברך ברכה אחרונה על מין האחר ויפטר גם מין הבריה.

מינים הנחשבים לבריה

כל המאכלים דלקמן נחשבים לבריה: ענב שלם, גרעין של רמון, תות שלם, וכן כל מיני קטניות נחשבים לבריה ואף שגדילים כמה בתוך שרביט נחשב כל קטנית אחת לבריה, ולכן שקדים, אגוזים, ובוטנים שלמים אף שהסירו מהם הקליפה הקשה מבחוץ, גרעינים, כל אחד מהם יש בו חשיבות בריה (באה"ט סק"ג גבי קטניות).

ומצוי ב"סלט פירות" [קאמפאט] שמעורב בהם שאר פירות [שמברך לאחריהם בורא נפשות] עם מעט מהענבים [שמברך לאחריהם ברכת מעין שלוש], כשאוכלם שלא בתוך הסעודה יראה שלא לאכול פחות משיעור מהענבים בלחוד, או שיבטל הענבים מתורת בריה כדלהלן, וכן בכל מיני תערובת פירות או ירקות שמעורב בהם מעט ממינים שנחשבים לבריה.

שומשום, פרג [מאהן] - יש להם דין בריה (שו"ת שבה"ל ח"ח סי' ל"ד דכן משמע בא"א מבוטשאטש שהובא לקמן), ולכן במין

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא דצדיקא

הגה"ק רבי יקותיאל יודא בן הגה"ק רבי אלעזר ניסן זי"ע טייטלבוים
בעל ה"ייטב לב" יומא דהילולא ו' אלול (תרמ"ג)

בשבת קודש זו חל יומא דהילולא של מרן הגה"ק בעל ייטב לב זי"ע, והנה כבר כתבנו סדר תולדות ימי חייו כפי סדר שנות ימי חייו וצדיק מה פעל עלי אדמות, ובהיות שאנו עומדים עתה בימי חודש אלול אשר המה ימי הכנה לימי הרחמים והרצון לכן דבר בעתו מה טוב ליקטנו כאן סיפורים ועובדות ממרן הייטב לב זי"ע על ימי התשובה.

משפיע צו זיין אויף אידישע קינדער, ער האט דען באקומען א ברכה פונעם זיידן ז"ל דער "ישמח משה" און פון אלע צדיקים וואס האבן איהם אזוי סומך געוועזן אז ער איז ראוי אויפצוטאהן פאר אידישע קינדער, אזוי האט ער טאקע געטאן ברוחניות ובגשמיות, ער האט געלערנט תורה מיט קליינע בחורים און מיט גרויסע און מיט תלמידי חכמים, און מיט דעם אלעם איז ער דעך געווען אזא "שפל ברך" ער איז דעך ביי זיך געווען ממש גארנישט, ער האט געהאט א התבטלות פאר א יעדן איינעם, ווער ס'איז נאר געווען א תלמיד חכם, ווער ס'איז נאר געווען אן ערליכער איד.

און אזוי האט זיך געפירט ווייטער די אלע יארן שפעטער ביים זיידן דער "קדושת יו"ט, זי"ע, ער איז דאך געווען ממש א "מלאך צבאות" וואס האט געברענט - ממש געברענט - פאר אידישקייט, פאר תורה און פאר מצות, און פאר יעדע מצוה, ער איז דאך געווען זייער נאנט צום הייליגן צאנזער זיידן זי"ע וואס האט אים אזוי סומך געוועזן.

ממילא פארשטייט זיך אליין אז דאס אלעס האט געהאט א גרויסע השפעה אויף אידישע קינדער, ווען ס'איז געקומען די הייליגע טעג, וואספארא מין התרגשות האט זיך געמאכט א יעדן טאג אז ס'האבן זיך דערנענטערט די ימי הסליחות ר"ה יוה"כ"פ, מען האט געזעהן ווי אידן האבן זיך מעורר געוועזן (מתוך דברות קודש של מרן רבינו הק' בעל בד משה זי"ע ה"ר תש"ו)

שמעתי מפי זקני הגה"ח מ"ה יעקב יודא הכהן גליק מעיר סיגעט יצ"ו שפ"א אירע עם יהודי אחד שהי' גר בישוב דיסעשט הסמוך ונראה לסיגעט שקבל בתוך גרונו איזה מין מכה של אבעבעות והי' בסכנה גדולה, ר"ל ושלח שליח אל הגה"ק רבינו בעל הייטב לב מסיגעט זי"ע

הרב החסיד מ"ה יעקב יודא הכהן גליק ז"ל בהיותו חתן טרם שבת בארווארפן שלו, שהי' עש"ק פ' ויקרא, והלך ליקח ברכה מאת הגה"ק בעל ייטב לב מסיגעט זי"ע, אמר לו הייטב לב בזה"ל: "דיין טאטע ר' בן ציון וועט דיר העלפן פאסטן, און איך וועל דיר העלפן תשובה טאך", אחר זה התחיל הייטב לב להעביר את הסדרה שני מקרא ואחד תרגום, ואך כאשר התחיל הייטב לב בדבר זה מיד הרגיש בנפשו איך שהוא התחיל לעבוד עליו, והתחיל לבכות מאד, וכאשר הגיע הייטב לב אל הפסוק והקרב והכרעים ירחץ במים, הרגיש בעצמו כאילו הוא תולש מקרבו את הקרב והכרעים, והגדיל לבכות ביותר, בינתיים נכנסה הרבנית הצדיקה ע"ה וכראותו איך הוא פורץ בבכיות גדולות קראה ואמרה אל בעלה, לאז אים שוין גיין דעם בחור ושוב חדל מלעורר לבכי, ומני אז לא הרגיש כלום [ופ"א תחת אחד השיחים עם נכדו כ"ק מרן רבינו מסאטמאר זי"ע ספרתי לפניו את הסיפור הנ"ל, ואמר לי כי ג"כ שמע וידע מזה].

(גדולת יהושע ה"א אות נ"ו)

כ'דאנק טאקע בילדותי, סיגעט איז געווען א שטאט אן עיר ואם בישראל - פארשטייט זיך אז ס'איז געווען פסולת אויכעט, ס'איז נישט געוועזן בלויז עידיה, אבער ס'איז געווען דארטן אסאך ערליכע אידן תלמידי חכמים אידן וואס האבן זיך נאך געוויקט ביים זיידן זכרוננו לברכה (קדויר"ט) איך האב נאך געקאנט דארט אסאך אידן וואס זענען געווען תלמידים פון הייליגן זיידן דער "ייטב לב" זי"ע און אלע אידן האבן גערעדט און דערציילט וויאזוי ס'האט אויסגעזעהן פון חודש אלול ווען מ'האט שוין געבלאזן שופר, און נאכדעם די סליחות טעג, ווען מ'האט שוין געזאגט די סליחות.

און דער זיידע זכרוננו לברכה, דער "ייטב לב" פלעגט זאגן מוסר פאר אידן האט ער געהאט אזא גרויסע השפעה

אבד"ק גארליץ וכמו שהוא כותב ע"ז בעצמו בייטב פנים (מאמר אבני זכרון לראש השנה בדרוש ל"ב) וז"ל דרוש זה אמרתי עוד בגארליץ, בראש השנה, אחר שנה שהי' בו מגפה ר"ל ובחמלת ה' ניצלנו, נודה לאלקינו שהחינו וקיימנו, הוא עשנו ולו אנחנו עיי"ש, וכמו כן הי' ג"כ פ"א בסיגעט שהי' מחלה קשה ונוראה, אשר תיכף כשהי' האדם מרגיש שבא המחלה עליו היה כבר הסכנה במילואה ר"ל, והי' פחד גדול בעיר, ועמד ק"ז הייט"ל בתפלתו ובדרשתו להתחנן לפני הבורא ית"ש שינצלו בני ישראל מצרה הגדולה הזאת ואמר בתוך דבריו הק' בדרשתו, שמי שירגיש שבא עליו המחלה הזאת ר"ל יצייר תיכף לפני עיניו את צורתו וינצל בעזרת הש"ת מכל רע, וידוע שצורת ק"ז הייט"ל הי' דומה לצורת ק"ז הישמח משה ז"ע וכן אמר הייט"ל אז בדרשתו הושענא דמתה לתמר, שיושעו בני"י בראותם את צורתה שהוא דומה לצורת צדיק זקיני הישמח משה שהי' צדיק כתמר יפרח.

ואח"כ כשבאו להודות לו על הסגולה הנפלאה שנתן להם והועיל בעזהש"ת תמה הייט"ל ואמר שהוא איננו זוכר כלל שאמר כן, ובאמת לפיענותנותו הגדולה של הייטב לב מובן שלא הי' אומר דבר כזה על עצמו, רק בוודאי מחמת גודל הצער שהי' לו בראותו צרת נפשם של אחב"י, גילו שפתינו את הסגולה האמתית של ראיית פני קדשו של צדיק אמת, ואמר להם הייט"ל שבאמת דיבר כזה דבר שאינו דבר חכמה, אבל כן מורגל בפי העולם שאע"פ שעושים "נארישקייט" מכל מקום "מקח בלייבט מקח" וכן הוה והועיל הסגולה של צורת פני קדשו. (ברך משה)

רבינו (הגה"ק רבי שאול בראך זללה"ה) הי' מספר מנסיעתו אז לסיגעט על יום שלש עשרה מדות אל הייטב לב בדרך כלל כימי חג ומועד, כדרך מעשה נפלאות מצדיקי עולם, כשנכנסו אל רבינו [המהר"ם שיק זללה"ה] להפרד ממנו לפני נסיעתו לסיגעט כל החברייא שנסעו ברך אותנו הרבי בנסיעה טובה הוא שם ידיו של ראש כל אחד מאתנו בשעת ברכתו וסיים במילים "איהר זאלט ניצל ווערן פון גוי'שע הענד" הברכה היתה מוזרה אז בעיינו, המרחק בין חוסט לסיגעט אינו רב, אבל היו צרכים לנסוע דרך יער, עוד טרם הגענו לסיגעט נודע לנו שבעת עברנו דרך היער התנפלו שודדים על אנשים שנסעו גם כן דרך שם והרגו ר"ל אחד, או אז כבר הבינונו ברכת רבינו המהר"ם שיק.

הייטב לב - המשיך רבינו לספר - נכנס לבית מדרשו בשעה שתיים עשרה בלילה ליל שלש עשרה מדות הוא בעצמו אמר לפני התיבה את כל ספר תהלים, אחרי שגמרו אמירת תהלים התחיל הייטב לב לומר סליחות ולפני תפלת שמע קולנו אמר דרשה שנמשכה ארבע שעות פחות רבע שעה, מדרשה זו אמר רבנו פעמים רבות למדתי לדרוש על כל ימי חיי לפני בני אל חי, אז שמעתי בעצם

להזכירו לפני לדבר ישועה ורחמים וגם אמרו לו שיקנה בד לייאנט שאולי ח"ו יוצרך לעשות לו תכריכים ר"ל שיהי' מוכן סחורה ע"ז. וכאשר הגיע השליח אל הייטב לב ז"ע, הי' יום ערב ראש השנה אחרי גמר הסליחות, והייטב לב ז"ע הי' יושב בתוך חדרו, מלוּבש במעיל חאלא"ט, ובידו הק' הי' אוּחוּ סכין ומשחיוזו כדי ליטול בו צפרניו, ובין כך ובין כך הזכירו לפניו את החולה, וברך אותו בברכת רפואה שלימה, ויהי' כאשר חזר השליח למקומו, שמע בהשורה טובה שיהודי הנ"ל כבר הוטב לו מצבו.

וסיפר לו בעצמו כי בדיוק באותו זמן שהזכירו אותו לפני הגה"ק הי' נרדם בשינה וחלם חלום עם הייטב לב ז"ע איך שהוא מלוּבש בחאלא"ט הנ"ל ובידו סכין חד, ומכניס את הסכין בתוך גרונו ומקצץ משם את כל האבעבובות והמכות, והיה כאשר הקיץ משינתו התחיל להקיא את כל הליחות אייטער בלע"ז ומיד הוטב לו ממחלתו ויקם מעל משכבתו.

ובאותו יום עוד בא לעיר סיגעט להסתופף בצל קדוש של רבינו הגה"ק הייט"ל ז"ע על ראש השנה ונתאכסן אז בבית זקיני הנ"ל ובליל יו"ט הסב על שלחן זקיני יחד עם כמו עשרה אורחים אשר הסבו אז על שלחנו, וסיפר בעצמו נס הגדול שאירע לו באותו יום, והי' לפלא.

(גדולת יהושע ח"א אות נ"ח)

שמעתי מהחסיד הישיש ר' אהרן טייטלבוים ז"ל שמעתי מהרה"ק מסאטמאר זצ"ל שהי' איש מנגן א' אצל הרה"ק הייטב לב ושמו ר' אברהם ועשה ניגונים חדשים בכל שנה פ"א שאל לו הייטב לב לפני הימים נוראים איזה ניגון עשית, אמר לו עשיתי ניגון זה, אמר הייטב לב חלמתי שאני מתפלל לפני העמוד ואשה מסייעת לי, הזכיר עצמו ר' אברהם שכשחיבר א' מהניגונים ובבא א' לא עלה לו יפה, אז סייעה לו אשתו שגם היא היתה אומנת בזה. (שיה זקנים)

פעם כשהסתופף הקדושת יו"ט בצל אביו בראש השנה בעת שהיה חשוך בניס ר"ל, ועמד לימין אביו הקדוש בשעת תפלת מוסף כשהגיע הייטב לב באמצע ברכת אתה זוכר לחיבות להרבות זרעו כעפרות תבל וצאצאיו כחול היום פנה לימינו לצד בנו הקדושת יו"ט ורמז בידו עליו, וברכתו נתקיימה שממון הקדושת יו"ט יצאו המאורות הגדולים העצי חיים ז"ע שמילא את מקומו בסיגעט, ורבינו הקדוש ז"ע שהעמיד דורות ישראל לאלפים ולרבבות בכל קצוי תבל.

סיפר מרן כ"ק דודי ז"ע כמה פעמים, איך שהי' בכחו של מרן ק"ז הייט"ל ז"ע לפעול ישועות גדולות לכלל ישראל, כמו שידוע מה שאירע עוד בצעירותו בהיותו עוד

הדרשה הראשונה בחיי בנוסח דרשות תלמידי הבעש"ט, למדתי אז כי עיקר דרשות המנהיגים הם ללמד זכות ולחפש המלצות טובות על ישראל לזכותם כלפי מעלה ובקום להוכיח את ישראל קדושים להפוך את התוכחות כביכול כלפי מעלה למדתי אז מדרשה גדולה זו שצדיק אמיתי מוסר נפשו ממש בשביל כלל ישראל ואם ח"ו מדת הדין מתוחה ושוורה ל"ע, הצדיק מקבל הכל על עצמו, הוא אשם בכל והוא גרם הכל, ואם צריכין ח"ו לעשות דין, תהי נא ידך בי ואלה הצאן מה עשו.

בעל הייטב לב במעמד אותה דרשה בכה בבכיות נוראות ושוברות כל לב באמרו רבש"ע מה אתה רוצה מיהודים כשרים אלו, שמדקדקים בכל המצוות ומסורין תמיד נפשם על קדושת שמך, לבסוף לא נחה דעתו הקדושה עד שחירף וביזה את עצמו כאלו היה הוא שפל הנבראים ר"ל של כל ישראל והחזיק בזקנו הקדוש והראה קבל עם ועדה ראו נא פה עומד לפניכם ג... זקן עם שערות לבנות ארוכות, שלא עשה עוד מעולם שום מצוה ולא למד תורה והוא מחולל ומלא עונות ופשעים ר"ל אה"כ המשיך כמתנצל שלא יתפלאו עליו שאחרי כל מה שהוא עשה האיך הוא עומד ודורש ומוכיח לאחרים, כי אדרבה לפי שהוא בעצמו חטא בכל מה שהוא מוכיח לאחרים יקבלו דבריו וישובו כולם בתשובה, כי מי שלא חטא ואינו יודע טעם מתיקות העבירה, אם הוא יוכיח יגידו לו הלא אתה לא טעמת טעם העבירה אין אתה יכול להוכיח אותו, אבל הוא יכול להוכיח על הכל.

בספר "גבעת שאול" (אות תע"ג) עה"פ (תהלים ל"ח) כי עוניי אני, כותב רבינו "ובהיותי ילד בן י"ג שנה זכיתי לשמעו דרוש ל"ד מדות מפי הגאון הקדוש מו"ה יקותיאל יודא וצ"ל האב"ד בסיגעט, שאמר שלפי שהוא חטא הוא מסוגל יותר להוכיח אחרים כי אם צדיק שלא חטא יוכיח, יאמר השומעים הוא לא טעם מעולם מתיקות טעם החטא, כדכתיב (משלי ט' י"ז) מים גנובים ימתקו, גם אמרו חז"ל (סנהדרין ע"ה) ניטל טעם ביאה וניתן לעוברי עבירה, ולכך אברהם אבינו שתכליתו וחיותו הי' להכניס גרים תחת כנפי השכינה הי' בתחילתו עובד ע"ז, ופירש בזה הפסוק (תהלים ה) הנה באת במגילת ספר כתוב עלי לעשות רצונך חפצתי והכוונה כל מגילת ספר עונות שאני מוכיח אחרים כתוב עלי, פירוש גם אני נכשלתי בהם, אבל מהיום והלאה לעשות רצונך חפצתי, והנני שב בתשובה על כן בשרתי צדק בקהל רב, אני מסוגל יותר להוכיח אחרים מאחר שגם אני טעמתי ערבות העבירות, ומאחר שאני מתחרט על מעשי ומקבל עלי מהיום ולהלאה לעשות רצונך ית', על כן גם אתם תעשו כמוני עכדה"ק.

אחרי הדרשה וסיום אמירת הסליחות התפללו תפלת שחרית, הייטב לב התפלל לפני התיבה רבינו המשיך וסיפר שמשחר ילדות כשלמד עוד בישיבות ובכל ההזדמנויות

שנסע אל רבותיו תמיד תפס מקום לעמוד קרוב אל הרב, כדי שיראה וישמע הכל, גם פה בסיגעט הייתי עוד ילד קטן, אבל בשעה שנכנס הייטב לב לבית המדרש בלילה נדחקתי בין רגלי האנשים ותפסתי מקום מאחורי הרבי על ידו ממש ככה עמדתי שם בערך שבע עשרה שעות רצופות, מחצות הלילה במשך אמירת כל התהלים הסליחות

בשעה שהייטב לב גמר תפלת שמונה עשרה בלחש ופסע שלש פסיעות אחורה קפצתי ממקומי הצדה ונעמדתי מול פני הרב, הייטב לב גחן אלי נתן לי שלום עליכם, ושאלני מאיפה אני בא "מחוסט" ענית, "האם חיים בנו של משה ארי', בא ג"כ" שאל [הרה"ח המפורסם מו"ה חיים פריינד ז"ל מילידי סיגעט אחיו של הגאון הצדיק מאינטערדאם-נאסאד שלמד אז יחד עם רבנו בחוסט אצל המהר"ם שיק] "הוא לא בא" ענית "מדוע לא בא" הוסיף הרב לשאול "אינני יודע" אמרתי "אמור לי למה לא בא חיים שאל שנית בתקיפות נבהלתי מאוד ולא יכולתי להשיב אחר כך שאל הרב כבר בצעקה "אמור לי תיכף למה הוא לא בא" כשראה שרק עוד בי נשמתי מרוב פחד ואימה וכמעט שכבר התחלתי לבכות, אמר לי "אני אניך לך למה חיים לא בא, לפי שהוא מכיר אותי, אתה אניך מכיר אותי לכן באת אלי, אבל מי שכבר מכיר אותי אינו בא אלי יותר, אחר כך חזר שלש הפסיעות וחזר על התפלה. (שאלו בחיר ה' באהלי צדיקים דף כ"ז)

אעתיק מה שכתב לי ת"ח אחד וירא ה' ואיש חשוב, כי שמע מפי רב גדול אחד שמרן הגה"ק הנזכר בעל ייטב לב כן הי' אומר לפני ארון הקודש קודם כל נדרי, אהובי רבותי הלא עתה לפני כל נדרי ערב יום הכיפורים והנני עומד לפני ארון ברית ה', וגם הנני איש זקן מעוטף בטלית וקיטל, הלא לא תחשדוני כעת שאהי' דובר שקרים חלילה תאמינו לי שאני פחות מהפחות שבפחותים שנמצא פה, והבימה"ד הי' מלא אנשים לאלפים כידוע עכ"ל זי"ע ועכ"א אמן. (עשר קדושות מהדר"ת בפתיחה)

שמעתי מכ"ק דו"ר רבינו מנאסאד זי"ע כי הגה"ק רבינו בעל ייטב לב מסיגעט זי"ע פעם אחת כאשר ירד מלפני ארון הקדוש אחר דרשת כל נדרי הי' פניו הקדושים מאירים ומזהירים, עד שאי אפשר הי' אז להסתכל בצורתו והי' שם הרבני החסיד ר' יודא פעלעס ע"ה ודו"ר רבינו אמר לו ראה איך פני הייטב"ל מאירים שאין יכולים להסתכל בצורתו, ועל זה השיב ר' יודא הנ"ל לכ"ק דו"ר רבינו זי"ע, דו האסט דאך נישט געקענט דעם ישמח משה, ער זעהט אויס מעין מעין ווי דער ישמח משה האט אויסגעזעהן בעת שהי' רגיל בכל ליל שבת לילך לחדרו ולומר גוט שבת. (ספר גדולת יהושע ה"א אות ב' ז')

ובשמים אין מוחקין, וכאשר שמעו העם את דבריו געו בבכי והמתין מעט ואח"כ אמר: אל תדאג, כי הגם שאין מוחקין בשמים מה שנכתב ונחתם, אבל עושין תגין על תיגת "חיי"ב שנוטריקון ח'סידים י'עלזו י'דננו ב'כבוד, לכן ריקדו בשמחה עכ"ל"ק. (קובץ "כרם שלמה")

הוה עובדא באחד מתלמידי מרן ייטב לב ז"ל שאביו (הר"ר אליעזר דייטש זצ"ל) היה עמדת האשכנזים מגליל העליון ולא נסע להסתופף בצל הצדיקים תלמידי הבעל שם טוב הק' זי"ע והרבה פעמים ביקש ממנו בנו שישתתף עמו בנסיעתו לסיגעט לקבל את פני רבינו מרן הייטב לב ז"ל אבל לא עלתה בידו להשפיע על אביו, אבל הפציר בו כל כך, עד שפעם לקראת הימים האחרונים של סוכות שמ"ע ושמחת תורה נעתר האב לבקשת בנו ונסעו שניהם יחדיו לסיגעט והוא לתומו חשב כי מרן הייטב לב יקדם פניהם בחילוקא דרבנן ופלפולא דאורייתא כי שמו ה' נודע בשערים לגאון הגאונים דרב חילי' בפלפולים וחילוקים, אבל מה מאד חלשה דעתו כשהגיע לסיגעט ובשעת ההקפות ראה את עבודת הייטב לב ז"ל שכל החסידים עומדים ומרקדים ומוחאים כפיים והייטב לב סובב את הבימה בשירה ובזמרה ובריקודי קודש בהתרוממות הנפש ולא שמע מפי הייטב לב דבר ולא חצי דבר מחידושי תורה פלפולים נחמדים ונעצב אל לבו על נסיעתו והתחרט על בזבוז הזמן והכסף.

וכשעבר הייטב לב על ידו ניגש אליו ואמר לו "אין הימל איז יעצט דא א חתונה אין איך בין דער מארשעליק" (בדחו) וכאשר ראה הבן שהייטב לב דבר אל אביו נתעלף, ואמר אח"כ לאביו "אבא בוודאי הרהרת על אדמו"ר, והודה לו אביו שהרהר וראו ההוא כי איש קדוש עובר עליו ורוחו ה' דבר בו.

סיפר רבינו [הגאון] ק מנאסויד זי"ען שפ"א בשעת ההקפות אמר רביה"ק הייט"ל שזקיננו היש"מ אהב אותו מכל נכדיו, וע"כ איז נישט מער ווי גערעכט ער זאל קומען צו מיינע הקפות, ואחר כך אמר פרייטס ענק קינדערלעך דער זיידע איז דא וצוה שיזמרו ישמח משה וכו' לכבודו. (ספר גדולת יהושע ח"א אות כ"ג)

בהושענא רבה בלילה הלך הייטב לב לאגוד ההושענות בהשול אחר שהתפללו, ואגד ההושענות עם בכיות גדולות ואחר הדרשה בה"ר כשהגישו אליו תלמידי ונאנשים המקורבים אמר להם בענוותנותו הגדולה "איך בין א גוטער מארשעליק". (שיח זקנים)

סיפר רבינו שפעם אחת בהושענא רבא סבבו הקהל את הייטב לב בעת עבודתו הקדושה באמירת הלל ובאמצע מן המיצר החזיר פניו מהעמוד לאחוריו לצד הקהל ואמר בקול: "כל גוים סבבונ" והחזיר פניו להמשיך עבודתו.

שמעתי מזקני [הגה"ח מו"ה יעקב יודא הכהן גליק מעיר סיגעט יצ"ו] שפעם אחד בשעה שאמר מרן הייטב לב זי"ע ההושענות ביום הושענא רבה בא להבית המדרש איש אחד שגילח זקנו באותו יום לכבוד הושענא רבה ר"ל והאיש הנ"ל בא לשמוע ההושענות ממרן הקדוש הייטב לב, וכאשר עבר הייטב לב אצל האיש הנ"ל וראה אותו בזקנו המגולח, נתן לו הייטב לב מתנת סטירה על לחיו, ואמר לו "הושענא מרוטת לחי" אז מען האט א אנעקראצטע בארד, "הושענא נתונה למכים" קען מען געבן א גוטען פאטש. (גדולת יהושע ח"א אות ט)

בהושענא רבא שנת תרמ"ד לפ"ק נתאספו אלפים מחסידים ואנשי מעשה אל הגה"ק בעל קול ארי' ממאד זי"ע שהיה המדובר שהוא יהיה רבן של החסידים במדינת אונגארן אחרי הסתלקות מרן הייטב לב זי"ע וצווח אז הקול ארי' בדרשתו ב"ה הושענא למען פארך" רבוננו של עולם איה פארך אחרי שניטל פארן של ישראל הגה"ק בעל ייטב לב מסיגעט" ואז בתוך הדרשה נחלש הקול ארי' ונסתלק אחרי כן ביום כ"ה תשרי זי"ע. (תולדות קול ארי')

סיפר הרה"ח ר' מתת' וויינשטאק ע"ה מטערניווע שהיה מתלמידי הייטב לב ז"ל דפ"א באמצע ההקפות של שמחת תורה הפסיק באמצע הרקידה וקפל את טליתו מעל פניו ואמר לפני העם, אנו שמחים כי הוא זמן שמחתינו על שעשינו תשובה ועבירות נעשו זכיות, לכאורה איך אפשר לשמוח ואולי כתבו וחתמו בשמים גזר דיננו "חייב"

לעילוי נשמת הרה"ח
ר' צבי אלימלך געלבמאן ז"ל
 בן הרה"ח ר' אברהם ז"ל
 גלב"ע ר' אלול תשנ"ט לפ"ק

לעילוי נשמת
 הרה"ח ר' **יעקב שלום פריש ז"ל**
 בן הרה"ח ר' מרדכי ז"ל
 גלב"ע ר' אלול

לעילוי נשמת
 האה"ח מרת **אסתר פארקאט י"ה**
 ב"ר מנחם ישראל ז"ל
 גלב"ע ר' אדר תשל"ה לפ"ק

מעשה רב

סיפורי קודש ועובדות על בעל ההילולא
שנשמעו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

הגה"ק רבי יקותיאל יודא מייטלבוים זללה"ה בעל ה"יטב לב" (ו' אלול)

פטירתו של ק"ז מרן היש"מ זללה"ה כאשר קיבלוהו למלא מקומו בק"ק אוהעל אשר היו שם הרבה מתנגדים, ותיכף עם ביאתו לשם כבר התנו עמו בכתב הרבנות תנאים קשים, דהיינו שלא יתנהג באדמורו"ת כגון לערוך שולחנות, לקבל קוויטלעך, וכן לא יכתוב קמיעות, וכמו כן התנו עמו שלא יתפלל לפני התיבה, וכאשר הגיע ימים הנוראים וכיון שממילא לא היה יכול להתפלל לפני התיבה, ע"כ היה רגיל לנסוע להרבי ר' הערש מרימינוב זי"ע על חודש תשרי, והרבה שנים הסתופף בצל קדשו בירח האיתנים, תפילתו של הגה"ק הרבי ר' הערש היתה בנעימות ובמתיקות נפלאה אשר הי' יודע טוב נגן, וממנו למד מרן הייט"ל את נוסח התפילה.

ק"ז מרן הייטב לב זי"ע נסע פעם להרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע יחד עם אחיו הגה"ק ר' שמואל מגארליץ זי"ע. והיה בהגיעם לבעלזא אל הרה"ק ונכנסו אל הקודש פנימה לתן לו שלום, לחש הרה"ק דבר באזנו משמשו. לאחר שב"ק בעת שהלכו לקחת מהרה"ק מבעלזא ברכת פרידה שוב לחש השר שלום דבר באזני המשמש.

ויהי כאשר נסעו מבעלזא איתרע מילתא ומרן הייטב לב קיבל מכה ברגלו והוכרח לחזור לבעלזא, ונשאר שם על שבת נוסף. כאשר לקחו ברכת פרידה מהרה"ק בפעם השניה, שוב לחש הרה"ק מבעלזא דבר באזני משמשו.

ויתמהו האחים הקדושים מאוד, מה זאת אשר בכל פעם הכנסם אל היכל קדשו מדבר השר שלום בלחשיה אל המשמש. וישאל הרה"ק מגארליץ את פי המשמש לפשר הדבר, ויאמר להם המש"ב"ק כי בפעם הראשונה כאשר הגיעו, אמר לו הרה"ק הני תרי צנתרי דדהבא באו לכאן בקפיצת הדרך. וכאשר התפרדו ממנו בפעם הראשונה אמר לו הרה"ק עוד תראה שישארו הני תרי צנתרי דדהבא בכאן גם על שבת הבא. וכאשר לקחו ברכת פרידה בפעם השניה אמר לו הלא תראה כי כאשר אמרתי כן היה שנשאר גם על שב"ק זה.

שמעתי מכ"ק מרן אמור"ר שליט"א (זי"ע) עובדא מק"ז מרן הייטב לב זי"ע, דנודע דבתחלת כהונתו של ק"ז זי"ע בעיר סיגעט יסד ישיבה, וקיבץ בחורים צעירים גם בני י"ג וי"ד ומבוגרים, ובעצמו למד וטיפל עם הבחורים, והרה"ק מגארליץ זללה"ה חתנו של מרן הייטב לב זי"ע ובנו של מרן הדברי חיים זי"ע כאשר בא לסיגעט וראה איך שהייטב לב נתמסר כל כך עם הבחורים ולא היה דעתו נוחה הימנו באמרו שיש בזה משום פחיתות הכבוד, ואמר אליו "ער זאל זיך אפלאזן פון די אינגלעך", ואז יתעלה כמו אביו הדברי חיים ויגיע למדרגותיו, ועוד הוסיף לומר שיביא לו עוד מאות בעה"ב על יו"ט, ענה הייטב לב שהוא מוותר על המדריגות ועל מאות החסידים אבל על הרבצת תורה לפני הבחורים אינו מוותר.

עוד בימי צעירותו זכה להצטרף להחבריא קדישא בין קדושי עליון מנהיגי ישראל שבאותו דור, ובניהם הרה"ק רבי אשר מראפשיץ זי"ע, והרה"ק הרבי ר' הירש מרימינוב זי"ע, והרה"ק רבי יהודא צבי מראזלא זי"ע, וכאשר נתוועדו יחד ביום ל"ד בעומר ביומא דהילולא של הרה"ק הרבי ר' מנחם מענדל מרימינוב זי"ע, וישבו אז בצוותא חדא לערך עשרים מזקני גדולי הצדיקים, וזקן החבורה הרה"ק רבי שמעון מיערסלוב זי"ע הורה באצבע על מרן הדברי חיים ומרן הייטב לב זי"ע ואמר שבאם יעמדו האברכים הללו שתי קדירות מי דבש (מין משקה הנקרא בל"א מעד), ינתן להם רשות להתקבל בתוך החבורה, וכן עשו. אחר כך ביקש הרה"ק רבי אשר מראפשיץ זללה"ה להכיר מיהו שנמנה לחבורתם, והלך לאכסניית מרן הייטב לב שהתנמנם אז, ואמר הרה"ק רבי אשר בלה"ק, אני רואה א שטיק בארג סיני שלאפט.

יודע שק"ז מרן הייטב לב היה אדוק ומקושר אל הגה"ק הרבי ר' הערש מרימינוב והסתופף הרבה בצל קדשו, ובשנת תר"א עם

בעשרים שנה לפנינו, והסביר הייטב לב בפשר הדבר, הנה הרב מהומנא (הערוגת הבושם) בו איני מכיר, לאשר בכל פעם שאני רואהו כבר נתעלה בכמה מדרגות רמות ממה שהיה מקודם, אבל אתה נשארת באותו מדרגה ממה שהייתה אז.

פעם אחת אמר א"ז הייטב לב זללה"ה למשמשו ר' אשר ז"ל שהוא רוצה לנסוע מסיגעט לטעטש (ששם כיהן אז ברבנות הקדושת יו"ט) לבקר את בנו ולראות איך הוא מבלה את לילותיו, וכאשר הגיע לטעטש פנה דרכו לבית הקדושת יו"ט והעמיד עצמו אצל החלון וראה איך שהקדושת יו"ט יושב ושונה, ולידו כלי עם מים קרים אשר שם היה משים רגליו כדי שלא יישן, וכמובן שהקדושת יו"ט לא היה לו ידיעה שאביו עומד ומשגיח מן החלונות, ואחר זמן מה פנה הייטב לב למשמשו ונסע הביתה.

שמעתי מפי כ"ק מרן אאמו"ר שליט"א (זי"ע) לספר בשם הגבאי ר' אשר ז"ל ששימש עוד את הייטב לב, כי פעם אחת טרם שנכנס הייטב לב אל השולחן הטהור והקדושת יו"ט היה יושב בחדר הסמוך ועיין באיזה ספר, כשעבר הייטב לב דרך שם הציץ בפני בנו הקדוש ונתרגש מאוד ואמר ברוב ענוותנותו לר' אשר, ראה והבט בפני בני ליפאלע, איני יודע איזה פנים יש לי כנגדו, הנה אני הולך עכשיו לערוך השלחן ואני אשב בראש השלחן והוא ישב על צדי, איך מלאני לבי לזה, הלא בושח וכלימה תכסה פני, שהיה ראוי להיות בהיפוך, שהוא ישב בראש ואני אחריו.

שמעתי מכ"ק מרן אאמו"ר שליט"א (זי"ע) דכשנתקבל כרב בעיר סיגעט התחיל במלחמת חרמה עם הקצבים, כי רצה לבטל המנהג למכור בשר כשר עם בשר בהמה בחנות אחת, ומרן הייטב לב רצה להנהיג שיעשו מחיצה באמצע החנות כדי שיהא הבדל בין הטמא להטהור, הקצבים התחילו לעשות להייטב לב צרות ורדיפות מאד על זה, עד כדי כך שזרקו פעם אבן גדולה בתוך חלון ביתו של הייטב לב ז"ל, וכאשר הלכו לראות החור שנעשה ע"י האבן, ראו דבר פלא שהאבן גדולה מן החור שנעשה על ידה, והתבטא הייטב לב ואמר אל תחשבו שזרקו אבן גדולה כל כך, רק הם זרקו הרבה אבנים קטנים, ורבו בניניהם כל האבנים וטענו "עלי יניח צדיק ראשו", והיה נס שנעשה לאבן אחת גדולה. ולימים כאשר בנה מרן הייטב לב ז"ל בית מדרשו בעיר סיגעט השתמש באבנים הללו לאבן הפינה לבית מדרשו.

ידידות נפלאה שררה בין הגה"ק המהר"ם שיק זי"ע לק"ז הייטב לב זי"ע, וידוע מה שאמר שהיה לו כדאי לבא מעיירות אויבערלאנד (מקום מולדתו אשר שם שימש ברבנות בק"ק יערגיץ יצ"ו עד שנתעלה לכהן פאר והעתיק מושבו) לחוסט שהיה באונטרלאנד, כדי להכיר אדם השלם כמו הרב מסיגוט. והדברים ידועים שבעת שהרציא המהר"ם שיק את שיעורו בחומש רש"י לפני התלמידים היה אומר חידו"ת בשם ספר ייטב לב עוד בחיים חיותו, כל כך היה קשור אליו.

פע"א באו להייטב לב שני בחורים תלמידיו של המהר"ם שיק מעיר חוסט, וטרם שנסעו אמר להם הייטב לב שיאמרו לרבים הרב מחוסט שאם רוצה שיהיה לו שכן טוב (חוסט היא קרובה לסיגעט) יתפלל עליו שישב בתשובה שלימה.

סביבות עיר חוסט מקום מגוריו של המהר"ם שיק היו הרבה ערים עם רבנים מפורסמים, אך המהר"ם שיק לא היה ניחא דעתי' שבחורי ישיבתו יסעו אצלם, אמנם כאשר רצו לנסוע לסיגעט לק"ז הייטב לב שמח מאוד ועודדם ובכל פעם שלח אתם פרוסת שלום מיוחדת להייטב לב וכמו"כ שלח הייטב לב בחזרה פריסת שלום להמהר"ם שיק.

כאשר הוציא ק"ז לאור את ספרו הק' ייטב לב לא הזכיר את שמו על שער הספר, אולם בפנים הספר ראו שמביא ד"ת מאביו וזקיניו הק' ובה היו יכולים להבין מי הוא זה המחבר החפץ בעילום שמו, אבל מחמת ענוות קדשו לא רצה לפרסמו בשער מבחוץ. בימים ההם היה נהוג כאשר מאן שהוא הוציא לאור ספר מסויים היה שולח את הספר להבארון ראטשילד אשר היה רגיל לשלוח בחזרה סכום כסף נכבד לכבודו של המחבר, כאשר יצא לאור הספה"ק ייטב לב והשער נשאר ריק ולא היה כתוב שם המחבר, החליט איש אחד מעיר חוסט להרוויח כסף על חשבון ספר זה, והחליף את שער הספר, ובשער השני כתב את שמו ושם עירו חוסט ששם נדפסה הספר, כאשר קיבל הבארון ראטשילד את הספר וראה שהיא נדפסה בחוסט שלח את הכסף להרב מחוסט המהר"ם שיק אשר הבין מיד שהאיש הלז רצה להתלבש בטלית שאינו שלו והכירו על כך ועי"ז לא הצליח הלה במעשה הגניבה.

עובדא ידענא שבא תלמיד אחד לפני רבו ק"ז הייטב לב זי"ע, ושאל אותו הייטב לב מי אתה, ענה האיש האם אין רבינו מכיר אותי, הלא אני הוא פלוני שלמד אצל רבינו בשנה פלוני, ענה הייטב לב הן הן מכיר אני כך והרי אתה כמו

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — לה — בלתי חוגה

יום ה' פרשת עקב תשס"ח לפ"ק

מור"מ בהלכה בענין קציצת אילן עושה פרי

עם גיטו כ"ק גאב"ד סאטמאר ב"פ שליט"א והגה"צ אברק"ק צעשינוב שליט"א

בעת ביקורו של כ"ק רבינו שליט"א במחנה ויואל משה פליישמאנס נ"ו.

כאשר טייל כ"ק רבינו שליט"א במחנה יחד עם כ"ק גאב"ד סאטמאר בארא פארק שליט"א והגה"צ אב"ד ציעשנוב שליט"א ראש הישיבה ועסקני המחנה, הראו להבינו על אילן גדול עושה פרי שעומד באמצע המחנה, אשר מושך אלי' דוב מן היער אשר רגיל לבא ולעלות על האילן, וזה גורם לפחד גדול לתושבי המחנה וגם עלול לבוא לידי סכנה ח"ו. ועלתה במחשבה להנהלת המחנה לקצוץ את האילן ועי"ז למנוע בעד הדוב לבא לתוך הקמפ, אולם חששו מדברי חז"ל במס' ב"ק (צ"א ע"ב) דאסור לקצוץ עץ עושה פרי, וכן הובא בצוואת רבי יהודה החסיד (סימן מ"ח), ושאלו את חוות דעתו של מרן שליט"א בזה, והבאנו כאן חלק מהשיחה אשר הועתק עי"י הטע"פ.

נאר אין די גמרא (עיי"ש בב"ק, וכן במס' בכא בתרא דף כ"ז ע"א) זעהט מען אז עס איז אויך א סכנה.

א' הנוכחים: די סכנה איז נישט אלס צוואת רבי יהודה החסיד?

רבינו: די סכנה טרעפט מען נאך אין די גמרא (ככא בתרא כו.) אז רב הנינא האט געזאגט אז שבתת ברי איז געשטארבן, דקין תאינתא בלא זמנא. זעהט מען דערפון אז עס איז א סכנה, דאס איז א עקסטערע זאך פאר זיך.

דאס זאגט דער יעב"ץ (שי"ת שאילת יעב"ץ סי' ע"ו) אז אפילו ווען עס איז נישט קיין איסור מן התורה (כגון במקום שיש צדדי היתר, בצורך וכדומה) איז דאס אבער א סכנה. דאס איז נאך פאר רבי יהודה החסיד, אלץ די גמרא אויס, אויסערדעם שטייט דאס אויך אין צוואת רבי יהודה החסיד.

גאב"ד סאטמאר ב"פ: דאס מומטשענען זיך אלע, וואס שטייט אין די גמרא און וואס איז מוסף רבי יהודה החסיד.²
רבינו: אין די גמרא שטייט אזוי, ער זאגט קודם אז מטאר נישט (עיי"ש מאטר רב דיקלא דמען קבא אסור לטיקצציה), און נאכדעם ברענגט דארט די גמרא א מעשה אז איינער איז

גאב"ד סאטמאר ב.פ.: דא איז דא נאך א זאך, די מצב פלעגט דא זיין זייער געפערליך די בערן האבן געהאלטן און איין קומען, איינמאל בין איך דא געזעסן פלוצלונג הערט מען קולות פון קעגן איבער, דער בער האט זיך געדרייט ממש דא, עס איז א פראבלעם.

ודברו שם הנוכחים אודות הפחדים הנוראים שפכלו כאשר הדוב סובב בתוך המחנה.

גאב"ד סאטמאר ב.פ.: דער ייטב לב זאגט דאך א מייטשט אז די חיות האבן מורא פון די מענטשן, אויב מ'זעהט אויף פנים אז זיי זענען ערליך.

רבינו: ס'איז די וואך אין פר' עקב, ער מייטשט דעם פסוק (דברים י"א כ"ה) לא יתייצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן ה' על פני כל הארץ.¹

רבינו: די שאלה איז א שאלה להלכה, זיי זאגן אלע אז אפשניידן א בוים איז א איסור דאורייתא (כן מביאר בגמ' שם דאסר לטיקצציה, והוא איסור דאורייתא מהנאמר בקרא 'לא תשחית את עצה לגדוה עליו גרוך, כי עץ מאכל היא), אלס דעם איסור אויס זענען דא אנדערע איסורים אויך וואס מ'איז מתיר מחמת סיבות,

2

ככל דברי הפוסקים דע והאריכו בזה, ועיי"ש בפירוש מילי דחסידותא, ובשבועים תמרים (קוטרס כפות תמרים, סימן י"ג), ויש כמה דרכים בזה מה הוסף ר' יהודה החסיד, ויש שכתבו דאן לא הוסף רק הצואה כי על פי דברי הגמ' שיש בזה סכנה.

1

עיי"ש שפירש שאם יהיו במדרגה של 'לא יתייצב איש בפניכם' שאף בעת שיעבדו עבודת ה' ברבים יעבדו בלא פניות כאילו לא היה איש ניצב בפניהם, אז יוכלו מ'פחדכם ומוראכם' זה הפחד ומורא שיש להם מהקב"ה יתן ה' על פני כל הארץ, שכולם יפחדו מהם, עיי"ש.

געשטארבן (עיי"ש אמר רבי הנינא ולא שכיב שיכחת ברי אלא דקין תאנתא בלא זמנה), לכאורה איז שווער, וואס הייסט דארט איז ער געשטארבן? פון דעם קוקט אויס אז דער פראבלעם איז אלץ סכנה, אז מ'טאר נישט טאר מען דאך נישט?! אפילו ווען עס איז נישט קיין סכנה, מיט דעם מומשעט זיך דער יעב"ץ.

די פוסקים זענען מסביר אז די גמרא זאגט מאקע דאס, אז אפילו ווען מ'מעג יא שניידן דעם בוים עפ"י הלכה דאך איז א סכנה נאך אלס דא. אבער דער רא"ש (בבא קמא שם) זאגט אויב עס איז 'בצריך למקומי' מעג מען, אז דו ווילסט פארגרעסערן דיין דירה מעג מען (ועי' י"ד ס' קמ"ז סק"ז שהביא ה"ט"ז שם דברי הרא"ש להלכה, וכן בשו"ע ה"ל שמירת הגוף והנפש ס"ט"ז).

גאב"ד סאטמאר ב"פ: בנוגע א סוכה האב איך אמאל געהערט פונעם שווער ז"ל דערוועגן.

רבינו: ס'איז אלעמאל געווען שאלות דערוועגן. אין עצי חיים (י"ד ס' י"ב) האט ער א שאלה אז מען האט געוואלט בויען א ביהמ"ד.

אב"ד ציעשנוב: אין דברי חיים (ה"ב י"ד ס' י"ז) רעדט מען איבער בויען א מקוה דארט.

רבינו: דער היתר איז געווען אז מ'זאל פארקויפן פאר א גוי, מ'זאל דאס פארקויפן דעם גאנצן בוים בכסף ובשטר, און א גוי זאל דאס אריבערפירן אויף א צווייטע פלאץ. דאס נעמט מען ארויס פון אלע תשובות.³

רבינו: כ'זועל איך זאגן, דארט אין אלע פוסקים רעדט מען בצריך למקומו, איך האלט אז דא איז אין א געוויסן זין גרינגער, ווייל אויב עס רירט אן אזא זאך ווי א בער, א חי' וואס איז א סכנה איז דאך דא דער ענין פון 'אין לך דבר שעומד בפני הסכנה'. אין א געוויסן זין איז דאס גרינגער. קיינער פון די פוסקים רעדן נישט פון א שאלה אז דער עצם בוים איז א סכנה. א בער איז א חי' מורפת, כ'רעד הלכה למעשה. ס'איז דאך ליידער געווען לעצטענס א מעשה מיט א בער ה"י (כשדוב טרף ילד רך בשנים כמחנה קץ ליע) כבר חי' מעשה.

באמת איז דאס אזוי, יעדעס יאר אין אמעריקע זענען בערן מורף מענטשן ל"ע. בפרט דא וואו עס וואוינען מענטשן מיט קינדער, דער בער שלאפט דא אין די וועלדער, ס'איז א סכנה.

3

ע' היתר זה (במורה עור סניפים) בשו"ת אבני צדק למרן הייטב לב (י"ד ס"ט) מ"ה). ויסוד הדברים הוא על פי מה שכתב היעב"ץ שם דמות על ידי גוי, אמנם בפוסקים פלפלו בזה מנה דין שלוחות לנכרי לחומרא ומנה דין די פועל כיד בעה"ב, ומנה דין אמירה לנכרי, ומנה דין גרמא, וע"כ כתבו שימכרו לנכרי בקנין כסף ושטר והגוי יקצצם, ע' בזה גם בשו"ת בית שלמה (י"ד ס"ט קצ"א), ובשו"ת בית יצחק (י"ד ח"א ס"טן קמ"ט), ובשו"ת יד יצחק (ח"ג ס"טן ת"ט), ובשו"ת ערוגת הבושם (י"ד ס"טן ק"ט), ובשו"ת מהרש"ם (ח"א ס"טן כ"ט), ועי' בהמשך הדברים בטגע מה שצריך לנטעו במקום אחר.

אלע מחמירים רעדן דאך וועגן סכנה (שאפילו אם יש מקום להקל בצריך למקומו או בשביל התרים אחרים, יש להחמיר בדבר מפני הסכנה) דא איז דאך דאס אליין, דאס אליין איז דאך א סכנה. מילא קען מען נוצן דער היתר וואס אלע זאגן, דער ייטב לב זאגט מאקע אלעס, נאר צום סוף זאגט ער וויבאלד יענער האט געפרעגט וועגן באקוועמליכקייט זאגט ער לאז אפ (עיי"ש שסיים בלשונו וכל זה להלכה, אבל אי לדידי ציית טוב מזה ומה שאינו נודד כל עיקר אילן כלל, ושטר נפשו ירחק מזה). אויב אבער איז א סכנה קען מען זיך סומך זיין.

דער עצי חיים זאגט יא אויב מ'זויל בויען א ביהמ"ד אז מ'קען בויען (עיי"ש שהאר"ך והביא ראיות דכיון שהוא לצורך רבים אין בזה סכנה), ער איז אויך נישט מתיר נאר דורך א גוי. דא אבער דא רעדט מען דאך נישט פון קיין באקוועמליכקייט. כ'זעם עס אן אז דא וואלט עס געדארפט זיין מותר.

דער יעב"ץ זאגט דאך אפילו מ'מעג אבער די סכנה איז דא, זאגט אבער דער יעב"ץ די עצה, מען זאל דאס אריבערפירן אויף אן אנדערן פלאץ, דער חתם סופר (י"ד ס"טן קב) אליינס קריגט דערויף, אבער ער נעמט אים אן.⁴

א' הנוכחים: דא איז שייך צו זאגן דעם היתר פון 'צריך למקומו' דא איז דאך דער בער דער פראבלעם נישט דער בוים?

רבינו: דא וואלט איך געזאגט מתיר זיין די זאך מחמת סכנה, ס'איז א סכנה ווייל דער בער דרייט זיך דא.

גאב"ד סאטמאר ב"פ: ער פלעגט זיך אלעמאל באהאלטן, ער קריכט ארויף אויפן בוים, און ער בלייבט שטיין דארט.

א' הנוכחים: די פאליציי האט אים געדארפט שיסן.

רבינו: דער געוועזן לאזט נישט אז מ'זאל אים הרגייענען, אין אמעריקע איז דאס א געפערליכע עבירה, נארמאל וואלט יעדער פארשטאנען אז אזא בעל חי קומט צווישן מענטשן דארף מען שיסן, נאר דאס געזעץ לאזט נישט. זיי שיסן איהם נאר כדי אים איינצושלעפן און מ'דארף אים אוועקטראגן, נישט הרגייענען. נאר אויב ס'משעפעט מענטשן מעג מען עס הרגייענען.

גאב"ד סאטמאר ב"פ: זיי האלטן אז דאס צעווילדעוועט די חי'. דער בער האט שכל, ס'איז א קלוגע חי', ס'נעמט א מישמוך און שפרייט עס אויס, ער עסט עפ זיין סעודה און ער לאזט דעם מישמוך אויסגעשפרייט.

4

ע' בשאלת יעב"ץ שם שהעלה דאס עוקר אילן עם שרשיו ועם קרקע יעקטו שיכול להיות ממנו ונוטע במקום אחר אין שום סכנה, אמנם בחתם סופר שם האריך דלא כדבריו והוכיח מסוגיות הגמ' דלא הותר אף בכעון דא, ורק כשהותר גם מטעם צריך למקומו, או יש גם לעוקרו ולנטוע במקום אחר, וע"ע בענין זה בשו"ת אבני צדק מה שפלפל בדברי היעב"ץ והחתם סופר, ובשו"ת מהר"י אשכנזי (ס"טן ל"ד), ובשו"ת עמק שאלה (י"ד ס"טן כ"א), עיי"ש.

באמת, איז די סכנה איבערצולאזן א קינד דא שלאפן אין א קערידש, ווייל אז ס'זאל זיין א 'דייפער' אינעם קערידש ציהת דאס דעם בער צו זיך.

באמת דער בער איז שוין דא כסדר ביי די גארבעטש שוין יארן, יעדער ווייסט שוין לאנג אז מ'לאזט נישט קיין גארבעטש אינדערזיין קיינמאל, ח"ו צו לאזן א קינד אליינס אין א קערידוש, נאר פאראיאר האט ער אנגעהויבן צו קריכן דא אויפן בוים, מילא איז דער פחד זייער גרויס.

רבינו: ביי די שאלה איז דער דברי חיים מקיל אלס צריך למקומו, אין השיב משה (י"ד ס' ל"ג) איז אויך מקיל אלס צריך למקומו. די אלע רעדן נישט פון די עצה פון פארקויפן. דאס זאגן אנדערע.

ונו"כ רבינו שליט"א עם הרבנים שליט"א בדברי הערך ש"י בזה

(עי' בערך ש"י סימן קטו שם מה שהאריך בדיון זה ובדברי החתם סופר

ואינו סומך על היתרים על ידי עכ"ל, או בצריך למקומו, עיי"ש)

גאב"ד סאטמאר בארא פארק פנה אל כ"ק רבינו שליט"א: דער שוואגער ווייסט דאך וואס איך האב געהאט מיטן פעטער ז"ל (מ"ן בעל דברי יואל זי"ע), דער שוואגער איז דאך דעמאלטס ארויסגעפארן צום פעטער פרעגן...

די מעשה איז געווען מיט בערך דרייסיג יאר צוריק איך האב געהאלטן אמאל ביים קויפן א הויז, דעמאלטס ווען כ'האב זיך געוואלט אהערציעהן קיין בארא פארק, דאס הויז איז געווען אויף 6'8 סמטע גאס, דעם לעצטן מאג זאגט מיר דער בילדער אז כ'זאל וויסן אז דא וואו דאס הויז שטייט איז אמאל געווען א שיינער בוים, מיט פירות דערויף, האט עס מיך אביסל געארט...

כ'האב דאס דערציילט פארן שווער ז"ל, כ'האב געזאגט פארן שווער, וואס האב איך דערמיט אז יענער האט דאס אראפגענומען, האט מיר דער שווער געזאגט "ווייסטו וואס? פאר ארויס צום פעטער, און פרעג איהם".

איך האב נישט געקענט דעמאלטס פארן, איך האב געדארפט אהיימפארן קיין שיקאגא אויף שבת, איז דער שוואגער (כ"ק מ"ן רבינו שליט"א) ארויסגעפארן פרעגן דעם פעטער די שאלה. ער האט נישט געוואלט מסכים זיין צו לאזן קויפן דאס הויז, באמת דאס הויז איז שוין געשטאנען, מ'האט דאס נישט יעצט געבויעט, אבער ער האט נישט מסכים געווען.

איך האב דאך אבער געוואלט אוועק מופן פון דארט, מ'האט געדויערט נאך אפאר וואכן, דערווייל האט דאס א צווייטער איד געקויפט, יענער האט עפעס געהערט איז ער געגאנגען פרעגן דעם פעטער, האט ער געזאגט אז ער האט גארנישט דערקעגן. ווען כ'האב עס דערציילט פארן שווער ז"ל, זאגט מיר דער שווער "ניי אריבער נאכאמאל צום פעטער", בין

איך ארויסגעפארן און כ'האב געפרעגט, דער פעטער האט שוין דעמאלטס שווער גערעדט, ער האט געזאגט כ'האב דאך שוין געזאגט...". ער האט געדענקט אז דער שוואגער איז שוין דא געווען און געפרעגט.

ר' עזריאל גליק ח"ו איז דארט געשטאנען האט ער געזאגט אז מ'רעדט פון א גרעסערע הויז, און מ'האט געקלערט דארט צו מאכן א בית המדרש, סייזוי האט דאך דאס א גוי אליין אראפגענומען פון פריער.

דער פעטער בלייבט אזוי שטיין, נאכדעם רופט ער זיך אן די ווערטער "אז דו שפעקולירסט אריין דערין, וואס פעלט עס דיר אויס? וועט זיין אן אנדערע בית המדרש".

איך האב עפעס אפגעלערנט די ווערטער פונעם פעטער 'אז דו שפעקולירסט אריין דערין' אז 'מאן דקפיד קפיד'... זייט יענע מעשה זאג איך כסדר פאר מענטשן ווען מ'בויעט, איך ציה מיך ארויס דערפון...

דער חידוש ביים פעטער ז"ל איז דעמאלטס געווען אז ס'איז דאך שוין געווען אין די שווערע צייטן ל"ע, האט ער געדענקט אז מ'האט אים שוין געפרעגט די שאלה אפאר וואכן צוריק.

אב"ד ציעשנוב: אינטערעסאנט אז דער דרכי תשובה אין שו"ת צבי תפארת (סימן ו) ברענגט אז ער האט מקובל אז ס'שאדט פארן מורה הוראה.⁵

רבינו: יא, אזוי ברענגט ער, ער זאגט אז ער האט מורא צו פסק'ענען, ער ברענגט דאס פונעם פאטער⁶ די זעלבע זאך ברענגען זיי א לגבי א שאלה פון מינקת, מתיר צו זיין מינקת חבירו פאר כ"ד חודש, אז דאס שאדט

פארן מורה הוראה. (עי' בערך השולחן אבה"ט סי' י"ג סעיף ל' עיי"ש).

גאב"ד סאטמאר ב.פ.: דער שווער ז"ל פלעגט נישט וועלן מתיר זיין קיין מינקת קיינמאל. ס'איז געווען אמאל אזא פרשה, ער האט נישט געוואלט פסק'ענען דעריין קיינמאל, ער האט זיך אוועקגעדרייט דערפון.

רבינו: כ'האב אויך געהערט פון אים אז ער האט מורא געהאט צו פסק'ענען דעריין. ער האט נישט געוואלט מסדר קידושין זיין ביי אזא פאל.

א' הנוכחים: ווען עס איז אן עיבור יאר ווי אזוי איז דער דין, מ'קוקט אויף די כ"ד חודש אדער אויפן יאר?

5

וע"ע בזה בשו"ת מנחת אלעזר (ח"ג סימן י"ג) שהביא קבלה זו מאבותיו הקדושים, עיי"ש.

6

עיי"ש לשוננו, אמנם יהיה איך שיהיה אינט רוצה להכניס עצמי בהוראה זו, כי כך מקובלני מבית אבא מארי הגאון הקדוש וצל"ה (תה"ק בעל שם שלמה זצ"ל) שגם על המורה להתיר לקצוץ יש חשש סכנה ר"ל, ואם היה אירע עובדא בפה"ק נבכרא דלא קפיד אסכנה ורצה רק להגיד לו מעיקר הדיון שלח אל הבד"ץ דיני דמתא והוא לא רצה להודק לוח.

די שאלה למשל אז ס'איז פאר פסת, און ס'ענדיגט זיך עטליכע מעג נאך פסת, אויב ווארט מען די עטליכע מעג דארף מען שוין ווארטן ביז נאך ספירה. דער חתם סופר קריגט מיט דעם אויפן נודע ביהודה (אהע"ז ס' י"ט).

ונכנס רבינו לבקר בבית גיסו הגה"צ גאב"ד ב"פ שליט"א

רבינו: ס'איז דא תשובה אין חתם סופר דערוועגן (עי' חת"ס אבהע"ז ה"א ס' קל"ז) ס'איז א מחלוקה, מ'נעמט אן להומרא און מ'ווארט 25 חדשים, דער חתם סופר איז מקיל ווייל ער זאגט אז ווייל אין די ימות החמה איז שוין דא צוויי יאר, מ'קען מרוויח זיין די עלף מעג, ער איז מקיל מיט די עלף מעג. די שאלה דארט איז ווען ס'האט זיך שוין געענדיגט די צוויי יאר, און די 25'סטע חודש איז א עיבור יאר. מ'קען זיך מאכן

יום א' פרשת ויקרא תשס"ח לפ"ק

ביקור גומלין של כ"ק אדמו"ר משינאווע שליט"א

אצל כ"ק מרן רבינו שליט"א

באכסניתו בעיר מאנסי יע"א

מיטגעפריידט און מיטגעטאנצן, מיט א שמחה ממש עד אין לשער, ער אליין האט דאך ל"ע נישט געהאט קיין קינדער. זאג איך אים "אזוי? איך וועל איך עפעס זאגן, די מדריגה וואס איר האט מיר יעצט דערציילט כעפעלט מיר מער ווי די אלע אנדערע מדריגות וואס איר האט דערציילט איבער יענעם גדול".

רבינו: און פאר די קריג האט דאך רבי משה אר"י געהאט א שטוב מיט אכט קינדער.

האדמו"ר משינאווע: קען זיין אז די צדיקים האבן זיך געפריידט, נאר עס ווענדט זיך וואס עס הייסט 'בשמחה', מ'האט געזעהן צדיקים, רובא דרובא האט מען נישט געזעהן אויף זיי פונדערויסן קיין שמחה, זיי זענען אלע געווען פארטון אין זיך, מ'קען נישט זאגן אז מ'האט געזעהן ביי זיי א ספעציעלע שמחה, זעהט אים די שמחה איז געווען אז זיי האבן זיך געפריידט מיט דעם אז זיי זענען אידן. דאס אליין אז מ'איז א איד.

כ'בין געווען אמאל ביי א גרויסן ערליכן איד, ס'איז געווען חול המועד סוכות, גיט ער מיר א זאג "מילא ראש השנה, יום הקדוש, מורא האבן גייט נאך מיט, אבער 'זשמחת' ווי אזוי איז מען מקיים?".

רבינו: דאס זאגט מען נאך פון די ליטווישע אז 'זשמחת' איז די שווערסטע מצוה, והיית אך שמח (כן איתא בשם הגר"א ז"ל).

האדמו"ר משינאווע: דער קאלאשיצער רב ז"ל אז עס איז אריבערגעגאנגען ראש השנה מיט יום הקדוש האט ער געזאגט "געלויבט דער אייבערשטער אז עס קומען שוין די לוסטיגע מעג", ביי אים איז שוין געווען א צווייטע בחינה, זעהט אים אז יעדער לויט זיין תכונת הנפש.

רבינו: מ'האט געזעהן ביי צדיקים אויך שמחה, ביי איינעם אויף אזא אופן, צי אויף א צווייטן אופן, יעדער האט דאס אנדערש ארויסגעוויזן, אבער מ'האט דאס געזעהן.

האדמו"ר משינאווע: מיר האלטן דאך שוין ביי 'משנכנס אדר מרבין בשמחה', ס'איז באמת א שווערע עבודה...

כ'פרעג אלעמאל, כ'פארשטיי נישט די גרויסע רבי'ס, מ'האט געהאט קוויטלעך טאג און נאכט, מ'הערט אים צובראכענע הערצער, אידישע צרות, ווי אזוי האבן זיי געקענט מקיים זיין די מצוה פון שמחה? כ'מיין מ'איז דאך געווען א בשר ודם... א מענטש ער האט אמאל עפעס א פראבלעם ביי זיך ווערט ער שוין אים מענטש, און דא הערט מען צרות טאג און נאכט.

רבינו: מ'האט זיך געדארפט קענען איבערהייבן...

דער אמת איז אבער אז ווען עס קומט אריין א איד און ער דערציילט א בשורה טובה, ער האט א שמחה דאס דעקט עס.

האדמו"ר משינאווע: זיך מיטצופרייען מיט די שמחה פון א צווייטן איד איז סך שווערער ווי מיטצושפירן מיטלייד מיט א צווייטן איד, דאס איז אסאך שווערער.

רבינו: ס'איז אזוי, ווען א איד קומט אריין און ער הייבט אן צו דערציילן זיינע פראבלעמען און זיינע צרות דאס צוברעכט איינעם דאס הארץ, אבער זיך מיטצופרייען מיט יענעם, צו פארגינען יענעם די שמחה מיטן גאנצן הארץ, דאס איז א שווערע זאך.

האדמו"ר משינאווע: ס'איז געזעסן ביי מיר אן ארץ ישראל'דיגער איד, האט מען גערעדט פון צוויי גדולים, ער האט שייכות מיט איינעם פון זיי, א גדול בישראל, האט ער מיר דערציילט גדלות פון דעם מענטש, זיין התמדה, זיינע סיגופים. נאכדעם איז עפעס אויסגעקומען דער שמועס פון רבי משה אר"י (גאב"ד יהושלים מרן הרמ"א פריינד זצ"ל), האב איך אים געפרעגט וואס פארא אויסגאס זאך ער האט געזעהן אויף רבי משה אר"י? זאגט ער מיר "וואס זאל איך איך זאגן, ווען עס איז געקומען צו א שמחה פון א איד האט ער זיך

רבינו: מ'זאגט נאך אויפן ראפשיצער רב ז"ל אז ער איז שיכור געווארן פורים פון מגילה ליינען, און שמיני עצרת פון כתר ביי מוסף...

האדמו"ר משינאווע: דער זיידע ז"ל איז געווען אויף שמיני עצרת ביים ראווארדאווער רב רבי משה'לע, נאכן דאווענען ווען מאז שוין געגאנגען צו די סעודה, ער האט שוין געהאט דאס האנטוך און ער האלט דאס מעפל וואסער אין די האנט, גיט ער א זאג "אוי, דער אייבערשטער האט אונז געגעבן א אלול, א חודש הרחמים, דערנאך האט ער אונז געגעבן א ראש השנה, מיט א שופר, דערנאך האט ער אונז געגעבן א יום הקדוש וואס מלאכים ושרפים זענען אונז מקנא מיט דעם טאג, נאכדעם האט ער אונז געגעבן א סוכות מיט ארבעה מינים, דאס אלעס איז געווען אן הכנה אויף קדושת כתר פון שמיני עצרת, און נאך אזא קנאק הייסט מען אונז גיין זיך וואשן... אזוי האט ער אנגעהויבן ביטערליך צו וויינען...

הגם שמיני עצרת איז דאך א ענין פון 'לכם'. זיי האבן עפעס געשפירט א טעם אין די ימים טובים.

רבי איציקל ז"ל (הרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל) פלעגט דערציילן אז ער איז אמאל געווען אין אונגארן, ביי די ערשטע קריג, דער רבי איז נאך געווען א אינגערמאן, האט ער געפרעגט דעם קאלאשיצער רב ווי זאל ער זיין אויף די הייליגע טעג? האט ער אים געזאגט "פאר אריין צום ארשיווער רב ער פירט אפ שיינע ימים טובים". פונדאנעם האבן זיי דאס געוואוסט? בימים ההם איז נישט געווען קיין מעלעפאנגען וכדומה, א קשיא, פון וואו האבן די צדיקים געוואוסט.

וכבודו רבינו רבינו לברך על היין

וביקש האדמו"ר משינאווע שליט"א שרבינו יברך מקודם מכיון

שבשעה"ב מברך תחילה (ברכות פו.)

זאמר לו רבינו: "כ'בין נישט דער בעה"ב דא, אז דער בעל אכסניא וועט הערן אז איך בין דא בעל הבית..."

האדמו"ר משינאווע: שכירות איז א קנין (עי' פסחים ו. ע"ז כא.), און קבלת אדם חשוב דאס אליין הייסט דאך שוין אויך עפעס געגעבן אויף דמי שכירות. (עי' בנב" קדושין ו. לגבי קידושין באדם חשוב כשנתנה היא ואמר הוא.)

וברוך רבינו תחילה

וברך רבינו: "לחיים לחיים, דער אייבערשטער זאל העלפן אז ס'זאל קענען זיין "מרבין בשמחה, אז דער אייבערשטער וועט משפיע זיין שמחות דעמאלטס וועט קענען זיין מרבין בשמחה, שמחה מתוך שמחה".

ונפרדו לשלום

האדמו"ר משינאווע: איך בין געווען אמאל ביים רבין ז"ל (מרן רביה"ק בעל דברי יואל ז"ע) פורים ביים מיש, האב איך געזעהן ביים טרינקען ווי ער האט געהאלטן אין די האנט דעם כוס און דוכט זיך מיר אז ר' אליעזר ליימזידער ע"ה האט אריינגעגאסן, דאס איז איינס, און דער רבי האט דאס אויסגעטרינקען, דערנאך ער האט ער נאכאמאל אנגעגאסן, כ'האב עס געזעהן די עבודה, ממש מ'קען זאגן... כ'בין געווען ביי כל נדרי אויך ביים רבין, ס'איז אינו דומה, ער האט גארנישט געטון, ער האט נאר געטרונקען, די בכיות נוראות וואס האט זיך דארט אפגעטון האט נישט קיין שיעור און קיין ערך, ממש מ'האט געוויינט אויפן קול דער גאנצער עולם, ער האט גארנישט געטון, ער האט בלויז געטרונקען. נאכדעם האט מען געזעהן ווי ער איז ממש געווארן נהפך לאיש אחר, ער האט אנגעהויבן מיט אזא שמחה.

האב איך דאס אלעמאל באוואונדערט, ווי אזוי קען דאס זיין אז ער האט אזוי מעורר געווען דעם עולם בלויז מיט טרינקען!?

דאס האבן מיר געזעהן אז ס'איז געווען מיט מסירות נפש.

רבינו: ס'שטייט אז דער דברי חיים האט געזאגט אז אויך "היוב אדם לבסומו בפוריו", איבעראל ווי הו"ל זאגן הייב מיינט אז מ'דארף האבן מסירות נפש.⁷

האדמו"ר משינאווע: ביי רוב צדיקים האט מען דאס נישט געזעהן.

רבינו: אין בעלז איז דאס בכלל נישט געווען איינגעפירט די עבודה ביים טרינקען.

האדמו"ר משינאווע: דער קדושת יו"ט האט יא געטרונקען?

רבינו: יא, אויפן קדושת יו"ט האב איך געהערט אז ער האט געטרונקען.

האדמו"ר משינאווע: אין צאנז האט מען געטרינקען.

רבינו: פון טאטן ז"ל האב איך געהערט אז אין בעלזא איז פורים געווען זייער ערנסט, דער בעלזער רב האט אליין געדאווענט פורים פארן עמוד, ער האט געזאגט דעם קרוב"ן מיט בכיות.

האדמו"ר משינאווע: אינמערעסאנט אז אין בעלזא איז שמחת תורה ביי מוסף אויך געווען זייער ערנסט, ביי אונז איז דאך אזוי... (מכיון שנהוג לשמח קצת)

עי' בס' יסוד ושו"ש העבודה (שער י"ב ה'הפסק מ"ג) וזה לשונו: מי קבלה היא מקדמונים בכל מקום שנוצר בנב" חייב צריך האדם להמית עצמו עליה, עכ"ל.

יום א' פרשת פנחס תשס"ח לפ"ק

**ביקור גומלין אצל הגאון ר' יצחק שיינער שליט"א, ראש ישיבת קאמניץ בירושלים
באכסניתו בקרית יואל יע"א**

האט ער באקומען פון א שמעטעלע א קאנסוס אויף 'מגידות', האט ער צוזאמען גערופן די שטוב און ער האט געמאכט א סעודה, ס'איז אין געווען א גרויסע שמחה אז ער האט באקומען א קאנסוס פון יענעם שמעטעל. ס'איז געווען א גרויס חידוש, וואס מאכט ער אזא עסק פון א קליין שמעטעל? האט אים עמיצער געפרעגט וואס איז דא די גרויסע גליק? האט ער געזאגט "אין יענעם שמעטעל איז נישטא קיין קלויסטער, מילא האט דאס א גרויס חשיבות".

המש"ד רבינו: "קרית יואל איז אויך א שטאט וואס האט נישט קיין קלויסטער..."
פרעשבורג איז דאך געווען א שמייליגע שטאט, עס האבן דארט געוואוינט אסאך קאטאליקן, די סלאוואקן, זונטאג האט דאך געקלונגען די גלאקן פונעם קלויסטער, פלעגט זיך דער התם סופר פארשטאפן די אויערן, ער האט נישט געוואלט הערן דאס קלונגען.

ודברו אודות הבחורים שלמדו במרחקים, וממשיכים לימודם אחרי החתונה בהישיבה.

רבינו: די וועלט זאגט, די גמרא דערציילט (נדרים נ.) אז רבי עקיבא האט התונה געהאט און ער איז אוועקגעפארן לערנען אויף צוועלף יאר, און ער איז אהיימגעקומען, ווען ער איז געשטאנען אינדערניסן האט ער געהערט ווי זיין פרוי זאגט אז פון איר ווייט זאל ער צוריק גיין לערנען נאך צוועלף יאר, האט ער זיך אויסגעדרייט און ער איז צוריק געגאנגען לערנען נאך צוועלף יאר. לכאורה פארוואס איז ער נישט אריינגעגאנגען אין שטוב אריין? ער האט דאך שוין געוואוסט אז ער האט ערלויבעניש צו פארן אויף נאך צוועלף יאר, האט ער געדארפט אריינקומען און באגרייסן און באדאנקן, אז מ'פארט אוועק אויף נאך צוועלף יאר? נאר, זאגט די וועלט, אויב וואלט ער אריינגעגאנגען אין שטוב וואלט דאס שוין נישט געווען קיין פיר און צוואנציג יאר יאר. ס'וואלט געווען צוויי מאל צוועלף יאר, און צוויי מאל צוועלף איז נישט קיין פיר און צוואנציג...

ונסתובבה השיחה על אודות העיר קאליש, מקום מוצאו של הגר"י שיינער שליט"א

רבינו: קאליש איז מזרח-גאליציען, ס'האבן דארט געוואוינט אסאך טשארטקובער חסידים.

אין ביהמ"ד עליון וואו דער ראש ישיבה האט געלערנט איז דאך געווען רבי ראובן גרוואוסקי.

הגר"י שיינער: ר' ראובן איז זייער נאנט געווען מיטן סאטמארער רב ז"ל, זיי האבן זיך מאקע אמאל געקריגט אבער זיי האבן זיך זייער מכבד געווען.

הגר"י שיינער: כ'מוזו זאגן פארן רבי'ן, באמת ס'איז נישטא נאך אזא שמעטעל אויף די גאנצע וועלט. ס'איז א מורא'דיגער זכות, מ'שפירט דא די קדושה וואו מ'זינט.

א' הנוכחים: אין ארץ ישראל זעהט מען נישט אזעלכע שמעטעלעך?

רבינו: אין ארץ ישראל זענען טאקע דא גרויסע שמעטע מיט אידן, אבער איבעראל וואוינען אלע סארט אידן.

א' הנוכחים: דער ראש ישיבה האט פריער דערמאנט אז סאטמאר איז אלעמאל געווען די בעסטע, אבער די חלקים וואס איז לעצטנס נתחזק געווארן דא אין לימוד התורה און אין כשרות, די אלע זאכן וואס מ'האט ביז היינט נישט געוואוסט אזוי שטארק, דאס איז גאר א גרויסע זאך.

הגר"י שיינער: איך געדענק אזוי פון אלע יארן, שוין מיט זעכציג יאר צוריק האט מען געגעסן גאר פון 'סאטמאר'.

דער זיידע ר' ברוך בער האט אמאל שפאצירט מיט א תלמיד, ער איז געווען אויף א דאמשע ארט, האבן זיי גערעדט אין לערנען און אזוי ארומשפאצירט, האבן זיי זיך געשמעלט אונטער א בוים, עס איז געווען זייער א געשמאקער ארט, און זיי האבן גערעדט אין לערנען.

פלוצלונג איז רבי ברוך בער געווארן ווייס, און ער האט זיך אנגערופן "לאמיר אוועקגיין פון דאנעם, איך קען נישט אויסהאלטן דא", זענען זיי אוועקגעגאנגען פון דארט און זיי האבן ווייטער גערעדט אין לערנען.

דער תלמיד איז געווען זייער נייגעריג וואס האט געשמערט פאר רבי ברוך בער, איז ער שפעטער צוריק געגאנגען צו יענעם ארט און ער האט געזוכט וואס עס איז דא געווען, אבער ער האט גארנישט געפונען. נאכדעם איז אים איינגעפאלן "לאמיר א קוק טון נאך די ביימער" איז ער דורכגעגאנגען די ביימער האט ער געזעהן א 'שומאה' (קלויסטער), מען האט דאס נישט געקענט זעהן פון דארט, אבער רבי ברוך בער האט דאס מרגיש געווען, ער האט נישט געקענט דארט שמיין.

אלע יארן, ווען ס'איז אויסגעקומען צו גיין נעבן א 'שומאה' איז ער געגאנגען ארום און ארום, ער האט נישט געוואלט דורכגיין א שומאה. אפילו מיט פארמאכטע אויגן האט ער נישט געוואלט דארט דורכגיין. ער פלעגט דאך אלעמאל גיין אין גאס מיט פארמאכטע אויגן.

רבינו: דער זיידע רבי מאטעלע הארנאסטייפלער האט געוואוינט אין אוקריינא, דארט האט דאס געהייסן א 'מגיד', דארט איז נישט געווען דער טיטול 'רבי' נאר 'מגידות', אמאל

א' הנוכחים: ס'אזי דא פון אים א ספר בעיות הזמן, ער שרייבט דארט עניני השקפה, ער ברענגט ארויס לגבי דאם השתתפות בכנסת המינים, או לשיטת המתירים מוז דאך זיין כאילו כפאו שד.

הר"ר יצחק אייזיק זילבערשטיין הי"ו: ער זאגט דארט אז ס'קען זיין אז ס'זעט נאך קומען א צייט וואס מ'זעט מוזן ארויסגיין.

רבינו: וועלכע יאר איז ר' ראובן אוועק?

הגר"י שיינער: איך בין שוין געווען דעמאלטס אין אר"י, ער האט ל"ע געהאט אן עקסידענט, און ער איז לאנגע יארן געווען פאראלזירט, ער איז געווען אין א וויל-משעיר.

אנדערע האבן געזאגט אז די בושטערס האבן בכונה געמאכט דעם עקסידענט, ווייל ער איז געווען זייער שטרענג צו זיי. ער איז געווען א שמארקער מהמיר אויף די אמעריקאנער שחיטה.

רבינו: זיי זענען געווען געפערליכע חברה, עס קען זייער מעגליך זיין, זיי האבן געקענט טון אזעלכע זאכן.

הגר"י שיינער: רבי יעקב יוסף דער רב הכולל איז דאך אויך פון דעם אוועק.

רבינו: ער איז אוועק פון הארץ עפעניש, אויך וועגן כשרות, ער האט דאס נישט געקענט אריבערמאגן. ס'איז א פחד ווי אזוי דער מצב אין אמעריקע איז געווען.

הגר"י שיינער: ביז ווען די קדושה איז אנגעקומען קיין אמעריקע איז דא געווען אסאך טומאה.

רבינו: זיי האבן געהאט זייער א גרויסע מאכט, די בושטערס, די קצבים, און זיי האבן נישט צוגעלאזט קיין געהעריגע כשרות. נישט די ארבעטערס זענען געווען א יוניאן, די בעלי בתים זיי זענען געווען דער פראבלעם, די האבן געמאכט א יוניאן, מילא האבן זיי אונטערגעדורקט יעדע ערליכע זאך.

בימים ההם האט יעדע פלייש געשעפט געהאט א שוחט, ווען מיר זענען געווען קינדער איז נאך אויך אזוי געווען, אין וויליאמסבורג איז געווען עמליכע בושטער סמארס, צעהלים האט געהאט 'לאמים בושטער', נאכדעם איז געווען די באסמאנער שחיטה דאס האט שפעטער געהאט ר' בערל יאקאבאוויטש הי"ו, און יעדער האט געהאט זיין אייגענער שוחט, די עופות האט יעדער גע'שחט'ן ביי זיך אין געשעפט.

דאס איז שוין געווען אין די גוטע צייטן ווען מיר זענען געווען קינדער, אבער מ'רעדט דאך דא מיט הונדערט יאר צוריק, ווי אזוי אמעריקע האט דעמאלטס אויסגעזעהן.

הגר"י שיינער: וויפיל מ'האט זיך דעמאלטס מוסר נפש געווען אז מ'זאל קענען מתקן זיין האבן זיי נישט געלאזט.

מ'דערציילט אז רבי יעקב יוסף האט געבעך קודם באקומען א סטראוק ל"ע, ער איז געווארן פאראלזירט, די לעצטע יאר זיינע פאר די פטירה האט ער זיך געשטעלט זאגן א דרשה, ער האט געקענט דעם גאנצן רמב"ם יעדן אות בעל פה, האט ער זיך געשטעלט אויף א רמב"ם, און ער האט אנגעהויבן צו זאגן "אין הייליגן רמב"ם שמיט... און ער איז געבליבן שטיין מיט אן אפענעם מויל, ער האט פארגעסן דעם רמב"ם, ער וואס ער האט געקענט ציילן די אותיות פונעם רמב"ם האט פארגעסן... האט ער אנגעהויבן צו וויינען, און ער האט אזוי געוויינט א שעה צייט, דאס איז געווען זיין גאנצע דרשה, זיי זאגן אז יענע שעה וואס ער האט דארט געוויינט האט אויפגעטון אויף די אמעריקאנער אידן מער ווי אלעס וואס ער האט דארט געטון די אלע יארן.

א קורצע צייט שפעטער איז ער געבעך נפטר געווארן.

רבינו: רבי יעקב יוסף האט געוואלט מתקן זיין די גאנצע שטאט, ער האט צוזאמען גענומען און ער האט אנגעהויבן צו מאכן תקנות ביי די שחיטה, מ'האט דאך געמוזט לאזן קאסמן, מ'האט געדארפט צאלן משגיחים, איין פעני האט מען ארויפגעלייגט אויף די פלייש, און עס איז געווארן א מהפיכה.

עס איז געווען וואס האבן געזאגט אז ווען ער וואלט ווען אנגעהויבן אין קליינעס, ער נעמט צוזאם א הייפעלע אידן און מ'הייבט דא אן צו בויען, דאן וואלט געוואקסן דער כח הקדושה. ער האט למעשה געטון תפסת מרובה, ער האט צוזאמען גענומען די גאנצע שטאט, און ער האט דאס נישט געקענט באווייזן. ער האט זיך אנגעשלאגן אין מענטשן וואס האבן געהאט אינטערעסן, צווישן זיי זענען געווען רבנים אויך. מילא אז דאס כשרות האט נישט געטויגט האט מען געגעסן וואס טויגט נישט, אזוי איז דאס שוין געגאנגען ווייטער.

בימים ההם איז געווען זייער שווערע נסיונות מיט שבת.

הגר"י שיינער: אין ארץ ישראל איז געווען ר' שלום שוואדראן ז"ל, ער איז געווען אן ערליכער איד, דער ערשטער שבת וואס ער איז געקומען קיין אמעריקע, ווען מ'איז געגאנגען דאווענען גיט ער א קוק און ער זעהט ווי עס שטייט א איד אנגעטון מיט תפילין, ער האט אים אנגעקוקט און ער האט נישט פארשטאנען וואס ער זעהט. האט ער זיך נישט געפילט און ער איז ארויפגעגאנגען די טרעפ און ער קלאפט אויפן טיר, ווען דער איד איז צוגעקומען מיט די תפילין זאגט ער אים "רבי איד, איר האט פארגעסן אז היינט איז שבת?" האט יענער איד אנגעהויבן צו וויינען, "ניין, איך ווייס אז היינט איז שבת, אבער פארוואס לייגט מען שבת נישט קיין תפילין ווייל שבת איז א אות און תפילין איז אן אות, איך האב געהיטן שבת יארן, און מ'האט מיך

איך געדענק דער פעטער ז"ל איז אמאל געווען ביים טאטן ז"ל אויף א באזוך, ס'איז שוין געווען אסאך יארן צוריק, מ'האט גערעדט פון שבת, האט ער דערציילט אז אידן אין אמעריקע האבן אויפגעוועקט די קינדער שבת אינדערפרי אז זיי זאלן גיין ארבעטן, מ'האט נישט געהאט וואס צו עסן... מ'רעדט דא פון ערליכע אידן.

הגר"י שיינער: ס'איז נישט צו פארשטיין, דער טאטע איז געווען א שומר שבת, און ער האט אויפגעוועקט דעם זוהן צו גיין צו דער ארבעט.

רבינו: דאס איז געווען אמעריקע אמאל, אזוי זענען געגאנגען למטוון א מיליאן אידן.

הגר"י שיינער: איך געדענק אין פיטסבורג זענען געווען זעכציג טויזענט אידן, זעכציג פראצענט פון דעם זענען געווען ערליכע אידן שומרי שבת, ס'האט געדויערט 30-20 יאר און ס'איז פון דעם גארנישט געבליבן.

רבינו: די צווייטע זאך איז געווען דער חינוך, ס'איז נישט געווען קיין שום חינוך אין אמעריקע.

הגר"י שיינער: די רבנים האבן זיך נישט געכאפט אז דער עיקר איז דער חינוך, און זייער אייגענע קינדער זענען אסאך אוועקגעפאלן.

אפגעזאגט פון פינג שטעלעס, איך האב צען קינדער און איך האב נישט קיין פרנסה פאר זיי, מוז איך ארבעטן שבת, ממילא מוז איך לייגן תפילין...

רבינו: אין אמעריקע איז געגאנגען אזוי, זונטאג האט מען נישט געארבעט, אבער זעקס טאג א וואך האט מען געארבעט, שבת איז געווען אן ארבעטס טאג, אז מ'איז נישט אריינגעקומען שבת, האט מען געזאגט 'קום נישט אריין מאנטאג'... אזוי האבן די בעלי בתים געזאגט.

די אידן וואס האבן געהאלטן שבת האבן יעדע וואך געזוכט א נייעם דזשאב, דאס איז געווען מסירות נפש, נג וויפיל מענטשן האבן דען דאס געקענט באווייזן? און וויפיל דזשאבס האט מען דען געקענט טרעפן? די קינדער אין שטוב האבן דאס צוגעקוקט, אפילו איינער וואס האט דאס שוין יא באוויזן, האבן אבער די קינדער דאס שוין נישט געוואלט. דאס איז געווען אמעריקע.

שפעטער ווען מ'האט געשניטן צו פינג ארבעטס טעג א וואך דאס האט געראטעוועט שבת אין אמעריקע, דאס האט די יוניאן אויסגע'פועל'ט, זיי האבן אויסגעקליבן שבת און זונטאג, דאס איז געווען אן הצלה, ווען נישט וואלט ווייטער געווען נסיונות.

בקה"ת

<p>מקום המסיבה: בבית כ"ק מו"ק רבינו שליט"א 5 צאנז קט.</p>	<p>יום המסיבה: יום ה' כי תצא י"א לחדש אלול הבעל"ט</p>
<p>זמן המסיבה: משעה 8:00 ואילך</p>	<p>ברכת הקודש: בשעה 10:15</p>

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "חזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתינו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים זכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו חק, ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאיו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פר' שופטים

מו"ה פנחס מרדכי קליין הי"ו
המלמדים הר"ר מרדכי מנחם שווארטץ הי"ו
והר"ר דוד שלמה וואנחאצקער הי"ו

מו"ה משה זאב פריעד מאן הי"ו
המלמדים הר"ר יואל וויינבערגער הי"ו
והר"ר שמואל שאול גרינוואלד הי"ו

מו"ה נתנאל ברוין ני"ו
הר"ר יוסף מאיר שווארטץ הי"ו

מו"ה יואל פאלאטשעק הי"ו
הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ הי"ו

מו"ה ברוך פיש הי"ו
המלמדים הר"ר יעקב מאיר ראזענבערגער הי"ו
והר"ר יואל גרינוואלד הי"ו

מו"ה יוסף שלמה פויערשטיין הי"ו
המלמדים הר"ר צבי יודא ווייס הי"ו
והר"ר נפתלי צבי בראדי הי"ו

מו"ה דוד שלמה בערגער הי"ו
הר"ר שמעון יואל בראך הי"ו

מו"ה משה אליעזר ראזענפעלד ני"ו
הר"ר נפתלי יעקב פאלאטשעק הי"ו
מו"ה יעקב מרדכי לאנדא הי"ו
הר"ר משה ראטה הי"ו

מו"ה מנחם יודא גרובער הי"ו
הר"ר מאיר חיים שישא הי"ו

מו"ה שלמה זלמן ווייס הי"ו
הר"ר משה ברוך כץ הי"ו

מו"ה שמואל ראזענפעלד הי"ו
הר"ר הערשל גראס הי"ו

מו"ה יואל כהנא הי"ו
הר"ר מנשה ברוך קליין הי"ו

מו"ה שבתי אבער לענדער הי"ו
הר"ר אברהם משה לאנדא הי"ו

מו"ה זלמן לייב שעהנפעלד הי"ו
הר"ר יעקב מיכאל היילברון הי"ו

מו"ה נחום שמשון שווארטץ הי"ו
הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו

מו"ה אברהם יושע ווער צבערגער הי"ו
הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה היום, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהו". (חגיגה נ.)

מפעל החזקת מלמד
שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

דברות קודש

מכ"ק מרז רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת ראה שנת תשס"ח לפ"ק בקרית יואל יע"א

כשהגיע העת והעונה אשר נפתחים שערי תשובה אזי מכביד מעשיו על לבו באופן שקרוב להתיימשך שאי אפשר לו עוד ח"ו לשוב מדרכו וחייה מפני רוע מעלליו, אבל באמת בקולות השופר מרומזו איך ימינו ית"ש פשוטה לקבל שבים, וכדאיתא בשל"ה הקדוש (מס' ראש השנה פרק תורה אור) דתקיעה הוא קול פשוט מרמז שהאלקים עשה את האדם ישר, ואלמלא לא קלקל מעשיו היה הולך נכוחו באורח סלולה בלי מכשול ואין פגע רע, אבל אח"כ על ידי מעשיו שאינם מהוגנים נעשו דרכיו עקלקלות, ועל זה מרמז השברים שהוא קול מעוקם ונשבר לשברים, ושוב קול תרועה מרמז על הבעל תשובה אשר לכבו נכאב ונעצב ומילל על רוע מעשיו, ושוב תוקעין קול פשוט דעל ידי התשובה חוזר לישירותו כמקדם, עכ"ד. והנה בדור המדבר אחר שעשו אותו מעשה וכבר היה נתמלא לבם בושה וכלימה, היה צריך לחוש לאידיך גיסא פן יתחכם היצה"ר למונעם מלשוב על ידי שיגדיל בעיניהם את אשר חטאו על הנפש באופן שאי אפשר להם לתקן את קלקולם, על כן העבירו שופר במחנה, דבקולות השופר מרומזו איך השי"ת עושה את הבעל תשובה לאדם ישר כמקדם ומחדש ימיו כראשונה, ומהאי טעמא תקנו גם כן לתקוע בכל חודש אלול. והנה ממעשה בראשית מוכח דיש בכחו של אדם להפוך את מעשיו לטובה ולעשות מעוונותיו וכיות להפוך חשוכה לנהורא, דהנה כתיב (בראשית א ה) ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד, מוכח דערב גם כן הוא בכלל יום, דהא שניהם יחדיו הם יום אחד, ומזה מוכח דגם ערב אפשר להכלל בכלל אלול. וכבר אמרו חז"ל (ב"ר פ"ג ס"ח) ויהי ערב אלול מעשיהם של רשעים, ויהי בוקר אלול מעשיהם של צדיקים. אם כן מוכח דאפשר להפוך מעשיו כולם לבחינת יום. והיינו דאמר משה רבינו (דברים י"א ג) וידעתם היום, היינו שתתבוננו בענין היום הזה, גם כן יתברר לכם לשמור משמרתו כל הימים, עכ"ד.

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה, והקשו המפרשים מהו כוונת תיבת היום. ובבעל הטורים כתב ראה אנכי, ראה עשרת הדברות שפתח באנכי, וכעין זה מבואר במדרש רבה (פ"ג ס"א), וצריך ביאור.

ואפשר לומר בהקדם דברי א"ז וללה"ה בדברי חיים בפרשה זו לפרש הפסוק ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, דהנה איתא בזוהר הקדוש (וארא דף כו:): על פסוק (דברים ד לט) וידעת היום, שהפסוק מזהיר לידע מדת היום, שהיום והלילה ליום אחד נחשבים ואין יום בלא לילה, והשבות אל לבבך, כי כשם שתכלית הבריאה להיות נצמדים אור וחושך ובהם סדר הזמנים יום ולילה נקראים בכללות יום אחד, כמו כן הלבבות היינו יצר טוב ויצר הרע המה כאחד נצרכים לעבודת השי"ת, כמאמר חז"ל (ברכות נד.) בכל לבבך, בשני יצריך. וזהו כוונת הכתוב ראה אנכי, היינו לראות התגלות אלקות, נותן לפניכם היום, היינו שתראו את החושך ואור יחד המה כלולים ונקראים יום אחד, ברכה וקללה, היינו היצר טוב הנקרא ברוך והיצר הרע הנקרא קללה, שימתיק היצר הרע ויהיה טפל ליצר טוב לסייעו לעבודת השם, עכ"ד.

ובדרבו נלך לפרש באו"א, בהקדם מה שכתב הטור (אורח חיים סימן תקפ"א) תניא בפרקי דרבי אליעזר (פמ"ו) בראש חודש אלול אמר הקב"ה למשה עלה אלי ההרה, שאז עלה לקבל לוחות אחרונות, והעבירו שופר במחנה משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר עבודת כוכבים, והקב"ה נתעלה באותו שופר (שעל ידו חזרו בתשובה ונמנעו לחטוא) שנאמר (תהלים מזו ו) עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר, לכן התקינו חז"ל שיהו תוקעין בחודש אלול בכל שנה ושנה, כדי להזהיר את ישראל שיעשו תשובה, שנאמר (עמוס ג ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו.

וביאר בערוגת הבשם (סו"פ עקב) דמדריך הבעל דבר דבתחלת השנה מטעה ומתעה מדרכי התורה, ושוב

ובזה יל"פ מה דאיתא במדרש (ויק"ר פכ"ט ס"ד) עה"פ (תהלים פט טז) אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון, וכי אין אומות העולם יודעים להריע, כמה קרנות יש להן וכו' ואמרת אשרי העם יודעי תרועה, אלא שהן מכירין לפתות את בוראן בתרועה. ביאור הענין על פי מה שכתבו המפרשים (פנים יפות פ' נח) כי בישראל היום הולך אחר הלילה, ובאומות העולם הלילה הולך אחר היום. ולפי זה באומות העולם בתחלה מאיר אור היום ולבסוף החשך יכסה הארץ ואינו בא לידי סוף, כי כשמאיר היום הוא כבר יום אחר שלא נכלל בלילה הקודם לו, מה שאין כן בישראל הוא ההיפך, דבתחלה מתגבר החשך של לילה, ואחר כך באותו מקום עצמו שהיה מתחלה חשך מאיר ובא אור היום. ולכן באומות העולם אחרי שנתלכלכו בחטאים עונות ופשעים ונתגבר אצלם החשך, שוב אין להם תקנה, ולזה אמרו חז"ל (תנחומא האזינו ס"ד) דלאומות העולם אינו מועיל התשובה. מה שאין כן בבני ישראל שהיום הולך אחר הלילה, הם יכולים להתחזק ממדת היום, דקודם הוא חושך ולילה ואח"כ באותו מקום עצמו נעשה אור יום, ומן החשכות נתהפך אור גדול, ומזה ראייה דגם ממעשיהם של רשעים יכול להיות מעשיהם של צדיקים, להפוך מן העבירות מצות ומעש"ט. וזה שאמר אשרי העם יודעי תרועה, היינו שיודעים לרצות את בוראם בתרועה הרומז על התשובה, והטעם כי ה' באור פניך יהלכון, כמו שהאור של היום בא במקום החשך של הלילה, כן על ידי התשובה באמת מהפכים הזדונות לזכיות, ולזה אחר התרועה חוזרין ותוקעין בקול פשוט להורות שעל ידי התרועה והתשובה חוזר לישירותו כמקדם, מה שאין כן אומות העולם אינם יכולים להביא ראייה מן היום, ועל כן אינם יכולים לרצות את בוראם בתרועה ונופלים בסבך היאוש, דאחר שחטאו אין להם תקנה ועל כן אינם יכולים לרצות את בוראם בתרועה.

והדברים הללו הם חיזוק גדול שיתבונן האדם בכל יום ויום, דאף אם תכסהו חשך של מעשיהם של רשעים ונגרר אחרי פיתויי היצה"ר, עם כל זה יתבונן האדם לדעת שאם יעשה פעולות הראויות יזכה להפך הערב לבוקר, והזדונות נתהפכו לזכיות ונעשה אור כאורו של יום. והקב"ה מחדש בטובו בכל יום תמיד

מעשה בראשית, ובכל יום יש ללמוד מוסר השכל שהתשובה מועיל באיזה מצב שהוא, שגם אם הוא ח"ו משוקע בעבירות רח"ל בחשכות גדול ונורא, עם כל זה באותו מקום עצמו מאיר השמש ונעשה אורו של יום מעשיהם של צדיקים, ומהזדונות מתהפכים לזכיות.

ובזה יש לפרש בפשטות מאמר הכתוב (דברים ד לט) וידעת היום והשבות אל לבבך, שהפסוק מזהיר לידע מדת היום, שהיום והלילה ליום אחד נחשבים, ובאותו מקום שהיתה מתחלה חשך ולילה נעשה אור ונתהפך למדת יום, ומזה תדע והשבות אל לבבך, לשוב אל ה' בכל לב ונפש, כי גם האדם ע"י התשובה יכול להתהפך להיות איש אחר ולשוב אל ה', ומגו חשוכא יפיק נהורא.

ובלכתינו בדרך זה יש לפרש מה שנאמר בפרשת נצבים, אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלהיכם. ופירש"י לפי ששמעו ישראל צ"ח קללות הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם אתם נצבים היום, הרבה הכעסתם לפני המקום ולא עשה אתכם כליה. ודקדקו המפרשים הלא תכלית התוכחות היו כדי שייראו בני ישראל ויעבדו את ה', ובמה איפוא פייסם משה אחרי כן. אך ביאור הענין כי בני ישראל בשמעם הצ"ח תוכחות המה ידעו והבינו כי אין יסורים בלא עון, ולא עביד קוב"ה דינא בלא דינא, ולזה בראותם גודל פגמי החטא הוריקו פניהם, בחשבם מי יודע אם יזכו עוד להתרחץ מן העונות הקשים ומרים, ואם יהיה להם עוד תקנה ח"ו שיזכו לתקן את נשמתם ולטהר אותה שתשוב להיות כבראשונה. ולזה התחיל משה לפייסם ולחזקם שיש להם תקנה בתשובה, ולזה אמר משה רבינו אתם נצבים היום, ופירש"י כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר כך האיר לכם וכך עתיד להאיר לכם, כלומר כמו היום אף שהוא מאפיל בחשכות גדול ונורא, עם כל זה אחר הלילה באותו מקום עצמו הוא מאיר, כמו כן האדם אף שהוא בחשכות ואפילה גדולה ממעשיהם של רשעים, עם כל זה באותו מקום עצמו הוא זוכה להאיר את נפשו במעשיהם של צדיקים ועל ידי תשובה בשלימות מהפך הזדונות לזכיות.

ובזה יתבאר הכתוב ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, כי כללית ספר משנה תורה הוא דברי

מה עשה ביום הזה בכל השנה שעברה, צריכים לעשות חשבון הנפש ולפשפש במעשים ולעשות תשובה בשלימות להבוכ"ע, ואז יקבל השי"ת התשובה אם נעשה תשובה המוספקת תשובה אמיתית, ונוכח למחילה סליחה וכפרה.

ובימים האלו שהן ימי הרחמים והרצון, ימים המיוסדים לבקש ולהתחנן לפני הבוכ"ע, צריכים לשפוך שיח לפני ה' שהשנה הבעל"ט יהיה שנה טובה, תכלה שנה וקללותיה תחל שנה וברכותיה, הלא נמס כל לב מן צרות ישראל, השמועות הנוראות מאסונות קשים ומרים, דבר אין בפינו מלה להרגיע צערן של בני ישראל זה בכה וזה בכה, נכנסים אנחנו בחודש אלול בלבבות הנשברות לשברי שברים, כי כל לבב דוי וכל ראש לחלי, אסון אחר אסון, ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכ"ה וקל"ה, שיהיה ברשותינו הברכה והקללה להפוך מן הקללה לברכה, תכלה שנה וקללותיה תחל שנה וברכותיה.

ועלינו להתחזק בחשכות הגדול של צרות שאנו נמצאים, יושבי חשך וצלמות, שעוד יאיר לנו אור, ועלינו לעמוד ולצפות שבמהרה נוכח לגאולה, כדכתיב (תהלים קל ו) נפשי לה' משומרים לבוקר שומרים לבוקר, שהגאולה נקרא בוקר (פסחים ב), כי הוא דבר הברור לנו כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר, דאחר חשכת הלילה בא אור היום, כך אחר חשכת הגלות נוכח לאור הבוקר של גאולה. והשי"ת יאיר בלבבות בני ישראל, ובראותנו צרות ישראל המרובים והחשכות הנורא, עלינו להתחזק באמונה פשוטה שבודאי נוכח לראות גם האור, תאיר כאור יום חשכת לילה, ובמהרה יתקיימו יעודי הנבואה בשבעה דנחמתא, השי"ת ינחם אותנו ויקיים לנו כל הברכות וההבטחות שהבטיחנו.

והשי"ת יזכינו שנוכח לתשובה בשלימות ולתקן כתמי הנפש, ויעזור השי"ת שיהיה תכלה שנה וקללותיה תחל שנה וברכותיה, ונוכח לגאולה שלימה בהתרוממות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

תוכחה לבני ישראל, ולזה רצה לחזקם דתשובה מהני ויכולים לתקן החטאים, ולזה אמר ראה אנכי נותן לפניכם היום, שיקחו לעצמם מוסר ממדת היום, שקודם הוא לילה ואח"כ מאיר אור יום, ומוזה תדעו ברכה וקללה, שגם הקללה יוכל להתהפך לברכה לעשות מהזדונות לזכות, וח"ו לא יתייאשו מן התשובה.

וזה שרמזו בבעל הטורים ראה אנכי, אנכי שבעשרת הדברות, דהנה אמרו חז"ל (שבת פז.) משה הוסיף יום אחד מדעתו והסכים הקב"ה עמו דלא אתי שכינה עד צפרא דשבתא, ואמרין שם מאי דרש, וקדשתם היום ומחר (שמות יט), היום כמחר, מה מחר לילו עמו אף היום לילו עמו, ולילה האידנא כבר אזלא ליה. וביאר החתם סופר בדרשות (לשבועות דף רפד.) דמחמת שהיה להם דין ישראל שהיום הולך אחר הלילה, ונמצא שהלילה קודם היום, לכן הוצרך להוסיף יום אחד מדעתו דבעינן היום כמחר לילו שעברה עמו, והסכים הקב"ה על ידו, עכ"ד. נמצא מבואר ממתן תורה דבישראל היום הולך אחר הלילה, ואפשר ליקח מזה מוסר השכל החשכות הלילה נגמר באור היום, ובוה רצה משה רבינו לחזק את בני ישראל דתשובה מועלת, ואמר ראה אנכי שבעשרת הדברות, דאף שרצה הקב"ה ליתן התורה הוסיף משה יום אחד מדעתו והסכים הקב"ה על ידו, ונתאחר אמירת אנכי ליום שלאחריו, ומוזה אנו רואים דבישראל היום הולך אחר הלילה, והחשכות אינו הסוף, אלא אח"כ יבא יום, וכמו כן אחר חשכות העבירות, החשך מתהפך לאורו של יום, על ידי התשובה שמהפכים הזדונות לזכות. וזהו דברי חזקוני גדול שחזק משה רבינו את בני ישראל כי לא ידח ממנו נדח, כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר, ובאותו מקום עצמו שהיה החשכות תאיר אור יום והעבירה גופא נתהפך לזכות.

ובכן בכניסתנו לחודש אלול המיוסד לתשובה, כל אחד צריך לעשות לעצמו חשבון הנפש ולהתבונן איך עבר עליו השנה, איך נזהר בעבירה וכמה פחד היה שלא לעשות דבר שהוא נגד רצון ה', איך היה היראת שמים, וכך בכל יום ויום אשר בשבוע יתבונן כנגד זה

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוח"ח להם

קול עדר נשדתי "ברך משה" רחסרי סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעועכי"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעמו"מ

קדו
"חסדי שלמה זלמן"
 ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
 בן ר' מרדכי וורגענבערגער ז"ל
 נלב"ע ה' כסלו תשנ"ב
 ☆ ☆ ☆

קדו
"חסדי ישראל יעקב"
 ע"ש ר'
 ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
 נלב"ע מ"ו אייר תשנ"ו
 ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
 מענדל ז"ל ג' כ"ו סיון תשנ"ה
 ואמו מרת דינה ע"ה
 ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
 נלב"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
 ☆ ☆ ☆

קדו
"חסדי שמואל וחנה"
 ע"ש
 ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
 ב"ר יעקב דוב ז"ל
 נלב"ע ג' תשרי תשנ"ה
 וזוג' מרת חנה ע"ה
 ב"ר חיים משה ז"ל
 נלב"ע י"ב חשוון תשל"ו
 ☆ ☆ ☆

קדו
"אנשי חי"ף"
 ע"ש
 ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
 ב"ר נחמן ז"ל
 נלב"ע ז' שבט תש"ג
 וזוג' מרת חנה לאה ע"ה
 ב"ר יעקב פרענקל מ"ח ז"ל
 נלב"ע ב' אלול תשמ"ג
 ☆ ☆ ☆

קדו
"צב"א מרו"ם"
 ע"ש ר'
 צבי אלימלך געלבמאן ז"ל
 ב"ר אברהם ז"ל
 נלב"ע ד' אלול תשנ"ט
 וזוג' מרת בריינדל ע"ה
 בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
 נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
 ☆ ☆ ☆

קדו
"אפרון נמט' לר' שמעון"
 ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
 בן ר' שניאור זלמן ז"ל
 נלב"ע ז' מנחם אב תשנ"ה
 ☆ ☆ ☆

קדו
"זכרון חיים צבי"
 ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
 ב"ר חוקי איתמר מובי ז"ל
 נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה

"ברכת מזל טוב"

הננו משגרים ברכת מזל טוב ולבבית לאנשי החשובים כל אחד בשמו יבורך

הרב ר' צבי ווייס שליט"א

ר"מ בשיבתנו הק

לאירועי בנו הבה"ח שמעון ג"ר תלמיד ישיבתנו

הר"ר משה ארי' ווידער הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' דוד ווידער שליט"א

ולחתנו הרה"ח ר' אליעזר גרין שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קדושא רבא בבית מדרשינו בשיכון

קדו
"נפש חי"ה"
 ע"ש הרבנית הצדוקת
 מרת חי' מייזליש ע"ה
 בת מרן רבינו משה ז"ע
 נלב"ע חי' שבט תשנ"ג
 ☆ ☆ ☆

קדו
"חסדי מנחם משה"
 ע"ש
 ר' מנחם משה גאנץ
 ז"ל
 ב"ר דוב ז"ל
 נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
 ☆ ☆ ☆

קדו
"תהלה לדוד"
 ע"ש ר' משה דוד
 מעלער ז"ל
 ב"ר חוקאל משולם ז"ל
 נלב"ע י"א תשרי תשמ"ח
 ☆ ☆ ☆

קדו
"אב"ן ישראל"
 ע"ש ר' אברהם נתן
 בערנאט ז"ל
 ב"ר ישראל ז"ל
 נלב"ע מ"ו חשוון תשל"ו
 ☆ ☆ ☆

קדו
"ציון לנפש חייה"
 ע"ש ר' בן ציון בנעט
 ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
 נלב"ע ט' שבט תשנ"ג
 וזוגתו מרת חי'ה ע"ה
 ב"ר יהושע ז"ל
 נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
 ☆ ☆ ☆

קדו
"חסדי בא"ר"
 ע"ש ר' אלכסנדר
 בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
 נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ו
 וזוג' מרת רייזל ע"ה
 ב"ר אפרים ז"ל שמעון
 נלב"ע ה' שבט תשנ"א
 ☆ ☆ ☆

קדו
**"ממכון שבתו
 השגיח"**

התאחדות אברכים ד'חסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

שיר השירים אשר לשלמ"ה

שיר ושבח ימלא פינו, וברכת מז"ט תטופנה שפתותינו, מריחוק מקום וקירוב לבבינו, קדם ידידינו וידיד כל נפש מן שמיא קא זכה לזכות את הרבים בפרי עט"ו, בלשונו עט סופר מהיר במלאכתו, להחיות בהם את בני ישראל ויהי ידיו אמונה ומסורה, להעשיר את גלוינו המפורסמת והמעטירה, בשיחות קודש שעלו על שולחן מלכיז' אשרי שלו ככה להרוות את צמאון אנ"ש די בכל אתר בהני מילי מעליותא ערוכים וסדורים בשפה נעימה וברורה לו יאתה התורה והברכה, ובשער בת רבים נהלל לשמו בהוקרה והערכה, ונומרה לו שיר המעלות לשלמ"ה

ה"ה ידידינו החשוב ברוך הכשרונות ואיש האשכולות ידען ובקי נפלא בתורה וחסידות מספרי דמר"א ט"ב אצל כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

הרב שמואל שלמה טעלער שליט"א

אב"י בקרית יואל יע"א

לרגל השמחה השרויה בביתו, רון שיר ושבח על שפתו,
בהולדת הבן נ"ו למזל טוב

וכאן המקום להודות לפני מע"כ על אשר משים לילות כימים
לעמוד לימינינו במיטב כשרונותיו הברוכים

וצרופה זזה ברכתנו המרובה, בכל לשון של הודאה וחיבה, שמשמחה זו יושפע לו רב ברכות ושובע שמחות, ורב תענוג ונחת, וישכיל ויצליח בעבודת הקודש בהרמת קרן התורה והחסידות מעלה מעלה, במעשי ידיו הברוכים המפורסמים לשם ולתהילה, ועוד רבות בשנים יזכה להרוות צמאון עם סגולה, ובשכר זאת יזכה קל נורא עלילה, שיתאחדו על שולחנו תורה וגדולה, עד כי יבוא שילה, בב"א.

החותמים למען שמו באהבה ובהודאה

מערכת "קול התאחדותינו"

שע"י התאחדות האברכים ד'סאטמאר קרית יואל בני ברק יע"ו